1989 Nr. 1-3 5-11 13-17 19-27 30-36 40 43-46 48-52
LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA
ALp 2828 Larch.
ALp(LK)2828

THIS PAPER WAS MAILED THURSDAY. January 11, 1989.

Nepriklausoma Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 1–2 (49–ji metai) * 1989 m. SAUSIO – JANUARY 11 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366–6220 * 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

h.n.

TARPTAUTINĖS POLITIKOS VINGIAI

Vienas pačių svarbiausiųjų tarptautinės politikos posūkių buvo JAV vyriausybės pradėtas dialogas su Arafat'o vadovaujama PLO (Palestinos Išlaisvinimo Organizacija), kai Arafat'as sutiko pripažinti Izraelio valstybės egzistenciją ir pasmerkė betkokį terorizmą. Iki šiol įvykę keli pasitarimai tarp JAV ir PLO buvo gana sėkmingi ir teikia optimizmą, kad galų gale, Viduriniuose Rytuose bus išvengta naujų konfliktų. Kol kas tiktai radikaliausieji arabų nacionalistai ir kairiausieji smerkia Arafat'o pradėtą taikų politinį siekimą laisvės ir nepriklausomybės arabiškai Palestinai ir Izraelio vyriausybė, neatlaidžiai teigianti, kad niekados nesitars su Arafat'o vadovaujama PLO. Tačiau yra ženklų, kad abi radikalios pusės kada nors ateityje vis dėlto pradės rimtas ir taikias derybas.

Praeitų metų gruodžio mėn. 21 d. teroristų bombos susprogdintas PAN AM amerikiečių keleivinis lėktuvas, kurio avarijos metu žuvo 249 asmenys Lockerbie miestelyje, Škotijoje, yra aiškus įrodymas, kad tokio susitarimo nenorintys darys viską nuosaikiųjų arabų ir PLO sujuodinimui. Tokių tarpan reikia priskaityti ne tiktai pačių arabų, bet ir Izraelio fanatikus. Iki šiol tiktai nustatyta, kad PAN AM lėktuvas buvo susprogdintas plastikinės ir labai sudėtingos bombos, kurios technologija težinoma nedaugeliui saugumo organizacijų. Charakteringa, kad pats Arafat'as pažadėjo ir padeda ieškoti kaltininkų.

Šiuo metu Prancūzijoje vykstančioje tarptautinėje konferencijoje, svarstančioje cheminių ginklų draudimo bei sunaikinimo problemas, Sovietų Sąjungos užsienių reikalų ministeris E. Ševerdnadze paskelbė Kremliaus ryžtą cheminių ginklų atsargas Sovietijoje pradėti naikinti dar šiais metais. Kol tokių pažadų neįmanoma efektingai patikrinti, nedaug kas tiki sovietų gera valia ir laiko tokius pareiškimus tiktai lanksčia propaganda.

Konferencijos sušaukimas atsitiktinai sutapo su JAV paskelbtais duomenimis apie Libijoje statomą didelę cheminę įmonę, kurioje būsią gaminamos įvairios pavojingos dujos, tinkamos kariniam panaudojimui. Libija kaltinimus atmetė, teigdama statanti modernią vaistų gamyklą. Prieš kelias dienas JAV laivyno aviacijos Viduržemio jūroje nušauti du Libijos karo aviacijos MIG tipo lėktuvai, politinę padėtį dar labiau paaštrino. Tačiau anksčiau tikėtasai JAV aviacijos bombardavimas baigiamos statyti Libijos cheminės įmonės ir dabar paties JAV prezidento Reagan'o beveik atšauktas.

Ronald Reagan'o administracija oficialiai baigs darbą š.m. sausio mėn. pabaigoje, naujajam išrinktam JAV prezidentui George Bush'ui davus priesaiką. Kol kas atrodo, kad naujasai prezidentas, nors iš esmės palaikydamas Reagan'o liniją, nebus tiktai blankus pirmojo pasekėjas, bet įves ir visai skirtingų užsienio ir vidaus politikos reformų.

KANADOS ĮVYKIAI NAUJŲJŲ METŲ SĄVARTOJE

Pačioje gruodžio pabaigoje pagaliau buvo oficialiai priimta ir Senato patvirtinta Kanados ir JAV laisvosios prekybos sutartis. Kol kas jos padariniai tiktai diskutuojami. Tie, kurie nepritarė tai sutarčiai - nuogastauja, tie, kurie pritarė - džiūgauja. Kurie bus teisūs, tikriausiai paaiškės jau šių metų pabaigoje. O kad toji sutartis turės didelių ir svarbių pakeitimų visos Kanados visuomeniniame, politiniame, kultūriniame ir ekonominiame gyvenime - niekas neabejoja.

Aukščiausiojo Kanados teismo sprendimas, kad Québec'o provincijos įstatymas Nr. 101 yra priešingas Kanados konstitucijai ir todėl neturįs teisės drausti anglų kalbos vartojimo iškabose, buvo premjero Bourassa atmestas, panaudojant žalingąją "notwithstanding" ("neatsižvelgiant") formulę. Jo vieton pravestasis įstatymas Nr. 178 leidžia anglų kalba užrašus kabinti tiktai parduotuvių viduje, tuo tarpu lauko užrašai visi turi būti prancūzų kalba. Jokių kitų kalbų vartoti neleidžiama. Toks baukštus premjero sprendimas nepatenkino nei kvebekiečių separatistų, nei kitų tautybių šios provincijos gyventojų.

Atrodo, kad tokia keista laikysena galutinai palaidos ilgai trimituotąjį Meech Lake susitarimą, kurio dar nepasirašė Manitobos ir New Brunswick provincijų premjerai.

Prieš naująjį hipokritišką Bourassa vyriausybės įstatymą pasisakė ne tiktai trys Québec'o provincinės vyriausybės neprancūzai ministeriai, pasitraukdami iš vyriausybės, bet taip pat ir visa Kanada. Labai kategoriškai šitokį Aukščiausiojo Kanados teismo sprendimo nepaisymą pasmerkė Ontario provincijos premjeras Peterson'as ir Québec'o provincijoje įkurtoji Alliance Québec, kovojanti už neprancūziškosios žymios mažumos teises.

Montrealyje vėl prasidėjo separatistų išpuoliai ir chuliganizmas prieš atskiras įmones, parduotuves, organizacijas, dristančias protestuoti prieš tokį žmogaus teisių pažeidimą. Alliance Québec patalpos buvo padegtos ir padaryta apie ketvirtį milijono dolerių vertės nuostolių. Naujai pasigirdę separatistų paranoiški ir fanatiški balsai net tvirtina, kad angliškai kalbantieji provincijos gyventojai esą patys padegė ALLIANCE QUEBEC patalpas.

Kol kas min. pirm. tyli. Pirmas prabilo, pasmerkdamas vandalizmą, Parti Québecois lyderis J. Parizeau, o Bourassa tiktai vakar paskelbė labai blankų pareiškimą, teisindamas savo nevykusį sprendimą.

LIETUVIŠKOS AKTUALIJOS

Mus, neabejotinai, labiausiai jaudina ir domina pačioje Lietuvoje vykstančios sąvartos ir įvykiai. Tarp jų paminėtina plačiai nuaidėjusi Kūčių vakaro vienybės demonstracija, kai visoje Lietuvoje tūkstančiuose langų pusvalandžiui buvo uždegtos žvakės. Tai ne tiktai mums, bet ir svetimiesiems parodė, kad Lietuvoje tebegyva ir krikščionybė, ir lietuvybė.

Yra grąžinta tikintiesiems Prisikėlimo bažnyčia Kaune ir vyskupui Julijonui Steponavičiui leista grįžti į Vilnių po 28 metų ištrėmimo Žagarėn ir vėl eiti Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus pareigas.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis ir Lietuvos Laisvės Lyga aktyviai tebeveikia ir stabilizuoja atsiektuosius laimėjimus. Pasiekė žinios, kad Sąjūdžio vadovybėje įvykę kai kurių pasikeitimų, siekiant išlaikyti ir sustiprinti jos priimtinumą plačiojoje Lietuvos visuomenėje. Tebevyksta aktyvus domėjimasis išeivijos atsiekimais ir ieškoma vis naujų kelių vienų kitiems pagalbai bei paramai.

Šiais metais Lietuvoje ir pas mus bus minimos trys svarbios sukaktys: mūsų genialaus pradininko poeto Kristijono Donelaičio 275 metų gimimo sukaktis, dr. Vinco Kudirkos 130 metų gimimo ir "Varpo" I-jo numerio išleidimo 100 metų sukaktis ir kanauninko Juozo Tumo-Vaižganto 120 metų gimimo sukaktis.

Atstatytoji Tolminkiemio šventovė, kurioje palaidotas ir pats jos statytojas poetas Kristijonas Donelaitis. Dabar joje įrengtas memorialinis muziejus.

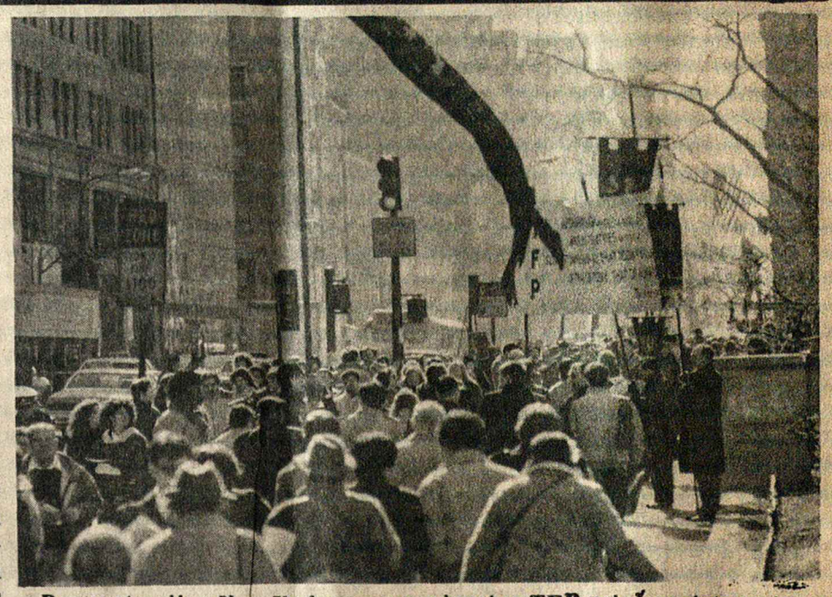

Demonstracijos New Yorke, suorganizuotos TFP prieš sovietų priespaudą Pabaltijo respublikose.

• AMERICAN SOCIETY FOR THE DEFENSE OF TRADITION, FAMILY and PROPERTY (TFP) demonstravo New Yorke apie 6 valandas laiko praeitais metais, pasisakydami prieš Sovietų priespaudą Pabaltijo respublikose. Buvo išdalinta apie 30.000 lankstinukų, demonstravo 6 valandas Central Parke, ties St.Patrick katedra ir New York City Public Library bibliotekoje. Buvo taip pat iškabinę plakatus įvairiose vietovėse, jų tarpe ir ant Jungtinių Tautų pastato. Lankstinukuose buvo atspaudintas žemėlapis trijų Pabaltijo valstybių su trumpa istorija.

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS:

ŽMOGAUS TEISIŲ DIENOS PAMINĖJIMAS BALTUOSE RŪMUOSE

1988 m. **gruodžio mėn. 8 d.** prezidentas R. **Reagan'as** pasirašė proklamaciją Tarptautinės Žmogaus Teisių Dienos proga. Ceremonijoje Baltuose Rūmuose dalyvavo apie 200 kviestų svečių, jų tarpe - nepriklausomos Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas dr. **Stasys Bačkis.** JAV LB Krašto V-bos visuomeninių reikalų tarybos p-kas **Arvydas Barzdukas,** Lietuvių Informacijos Centro darbuotojai **Gintė Damušytė** ir **Viktoras Nakas,** ALT'o atstovas dr. **Jonas Genys,** Jungtinio Amerikos Baltų Komiteto reikalų vedėja **Ginta Palubinskaitė** ir du "Sąjūdžio Žinių" redakcijos nariai- ekonomistas **Arūnas Degutis** ir dailininkas **Aleksandras Šepkus.**

Ceremonijos metu 7 Žmogaus Teisių gynėjai sėdėjo tribūnoje su prezidentu, jų tarpe Gintė Damušytė iš Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos ir Lietuvių Informacijos Centro, C.CHhut, Amerikos kambodiečių fundacijos p-kas, dr. C.Benedi, Lotynų Amerikos Žmogaus Teisių komisijos steigėjas ir W.Robertson, buvęs Valstybės Departamento deputatas Afrikos reikalams, Valstybės Departamento pareigūnai - ambasadorius Richard Schifter ir ambasadorius Richard Wiliamson bei kalbą pasakęs JAV ambasadorius prie Jungtinių Tautų Vernon Walters atstovavo JAV vyriausybei.

Susitikimo metu Baltuose Rūmuose Gintė Damušytė turėjo progos pasveikinti prez. Reagan'ą, padėkodama jam už rūpestį Lietuvai. Ji taip pat išsamiau pakalbėjo rūpimais klausimais su tribūnoje gretimai sėdinčiu ambasadorium Schifter'iu. Proklamacijos pasirašymo ceremonija buvo rodoma Amerikos televizijoje per vakarines žinias.

PRANEŠA KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

* Iš Lietuvos yra gauta anketa, kurią platina Lietuvoje susiformavusi komisija Stalinizmo nusikaltimams tirti. Komisija ieško išsamesnių informacijų apie tuos laikus, kas buvo ištremti, kur, kodėl, ar grįžo į Lietuvą ir t.t.

Pačioje Lietuvoje jau yra surinkta nemažai duomenų, bet laukiama užpildytų anketų ir iš užsienio. Komisija tikisi netrukus išleisti išvežtųjų leidinį, naudojantis surinktais duomenimis. Norintys užpildyti anketą apie savoje šeimoje represuotus asmenis, prašome paskambinti į KLB raštinę **(416)-533-3292** arba atsilankyti Prisikėlimo Parapijos klebonijoje.

* KLB Krašto Valdyba yra užsakiusi lietuviškų vėliavų, kurios bus gatavos po Kalėdų. Jos bus daromos iš "nylon" medžiagos. Vėliavos dydis: 36"x72". Vėliavas (be stiebų) galima jau dabar užsisakyti. Užsakymai imami tik iš anksto sumokėjus $45.00. Čekius rašyti KLB vardu ir siųsti **1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.**

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366–6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed, Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina $ 22 –
Rėmėjo – $ 25, –

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

NAUJUOSIUS PRADEDANT

Praeitų metų vasarą Vingio parke, Vilniuje, vienas tos atmintinos milžiniškos manifestacijos dalyvis laikė iškėlęs užrašą: BAIMĖ-TAUTOS NELAIMĖ. Visiems mums verta įsidėmėti to užrašo šimtus potekščių, kurios nusako vieną mūsų tautinių savybių. Kristijonas Donelaitis, kurio sukaktį minime šįmet, yra pasakęs daug tiesiau: jis visus tokius tupinėjančius pavadino slunkiais. Kas be ko, protinga baimė, gimdanti suprantamą atsargumą, nebūtinai yra slunkizmo apraiška, bet, kai bandoma savo nerangumą pateisinti išmintingumu, verta pasiklausyti Donelaičio dar kartą.

Tiesa, praeitais metais buvo išeivijos lietuvių nuveikta daugiau nei paprastai (prisiminkime tiktai puikiai pavykusius Kultūros Kongreso renginius Toronte, Tautinių Šokių šventę Hamiltone, darbingus Bendruomenės seimus, kultūrinių įvykių kupiną pavasarį Čikagoje ir t.t.), bet nemaža buvo ir nepadaryta.

Kito mūsų šįmetinio sukaktuvininko Vinco Kudirkos varpo, šaukiančio KELKITE, KELKITE, KELKITE visagalį aidėjimą ne visi išgirdome, daugelis likome migyje įsiknisę, prilipę prie to Kudirkos minėto gardaus valgio šaukšto ir trupinio aukso, brangesnio už visas tėvynes ir už seniaiknarkiančias sąžines. Kaip galėtume iš Lietuvoje likusių seserų ir brolių reikalauti aukų ir ryžto, jei patys neprisirengiame parašyti arba bent paskambinti redakcijoms, partijoms, mus atstovaujantiems asmenims, televizijois bei radijo tinklams, r e i k a l a u d a m i kalbėti apie Pabaltįjį ir Lietuvą, apie sovietinės okupacijos neteisėtumą, apie prisikėlimo vėliavas savo gimtinėje, apie laisvės troškimą, apie tokios *laisvės teisėtą reikalavimą? Kas gi kalbės už Lietuvą*, už mus, jeigu mes patogiai tylėsime ir lauksime kitų balso? O kai toks kitų balsas pasigirsta, bent p a d ė k o k i m e, nes kas gi kitas padėkos?

Esame nerangūs, esame donelaitiški slunkiai. Prisipažinkime. Štai tiems, kurie sakosi Lietuva nesidomi, keli klausimai: Kiek yra tokių, kurie išdrįso viešai pasisakyti prieš mus engiančius šioje provincijoje įstatymus-separatistų nr.101 ir dabartinį Bourassa nr.178? Atsimenu, kai separatistų siautėjimo metais mane keli lietuviai įspėjo nukrapštyti nuo mašinos lango užklijuotą Kanados veliavėlę, nes kitaip, girdi, langą išmals. Kiek mūsų šiandien prisideda prie aktyvaus pasipriešinimo prieš naują Bourassa mūsų pilietinių teisių nepaisymą?

Atvirkščiai. Matėme praeityje ir šiandien matome bei girdime tokius, kurie n i e k i n a savuosius, drįstančius pasipriešinti smurtui ir pažeminimams. Lietuvoje dar rastume tūkstančius, dirbančius KGB purviną darbą ir persekiojančius savuosius atkakliau už atėjūnų valdininkus. Čia rasime tūkstančius, kurie atras tūkstančius išsisukinėjimų, kad nereikėtų piršto pajudinti savo šalies ir savųjų naudai. Dar blogiau: ir Lietuvoje, ir čia, jau darbuojasi šimtai, kurie pasinaudodami laisvėjančiomis sąlygomis ir prisidengę patriotiniais marškiniais, stengiasi pralobti ir pasidaryti pragyvenimą kitų sąskaiton. Turime ir tokių, kurie čia vaizduoja beveik pradėję Lietuvoje atgimimo sąjūdžius. Ir tokių, kurie bendradarbiavimą padarė savo asmeniškos garbės terenu. Pagaliau verta pakratyti ir patį bendradarbiavimą, kad nesulauktume tokių nesusipratimų, kaip klaidomis pertekęs Lietuvių rašytojų SĄVADAS, išleistas Vilniuje. Arba ir neaiškus *LIETUVOS ISTORIJOS Lietuvoje* išleidimo reikalas, kai pusiau lūpų užsimenama kažkokio biznieriaus New Yorke tarpininkavimas popieriaus gavimo reikalu. Kodėl gi negalima tos A.Šapokos istorijos atspausdinti čia, išeivijoje, kur popieriaus marios ir nugabenti Lietuvon? Tiesą sakant, norisi paklausti, kodėl mūsų čia išleistos knygos taip sunkiai tepasiekia Lietuvą?

Reikia tikrai kito šįmetinio mūsų sukaktuvininko Tumo-Vaižganto šviesios sielos ir skaidraus optimizmo, kad ieškotume ir rastume tiktai pragiedrulius ir deimančiukus *savo širdyse ir veikloje. Betgi tai būtina: nepasilikti* slunkiškame apdujime, bet tikėti savo žmonių ir savo šalies saulėta ateitimi ir atsiminti, kad jos niekas niekada mums nepadovanojo veltui, kad ją turime atsinešti savomis rankomis savųjų čia ir Lietuvoje.

Henrikas N a g y s

****

Iš: "LKB Kronika Nr. 78."

• **Kaunas.** 1988 m. gavėnioje (Kančios sekmadienį) prie Kauno Arkikatedros bazilikos buvo renkami parašai dėl Vilniaus Katedros grąžinimo. Kažkoks rusas saugumietis, iš parašus rinkusios Kazimieros TŪBIENĖS atėmė pareiškimą su maždaug 300 parašų, o ją pačią vedėsi į saugumo būstinę tardymui. Moteris prašėsi paleidžiama, o čekistas aiškinosi, kad jis ją paleistų, jei tik jo paties nesektų kitas saugumo darbuotojas.

APIE KLAIPĖDĄ

• KLAIPĖDOJE įsikūrus Persitvarkymo Sąjūdžio Rėmimo Grupei, praeitą vasarą buvo išleistas pirmasis biuletenis, pavadintas PERSITVARKYMO NAUJIENOS. Jame išreiškiamas, tarpe kitų rūpesčių, ypatingas dėmesys ekologinėms problemoms. Keletas ištraukų:

" Skurdžioje aplinkoje užauga žmogus, o ilgą laiką ar to nežinojome? Ar tiesiog užmerkėme akis? Raškėme paplentėse rojaus obuolius ir pažinome- šviną. Iš liepų ir medetkų žiedų bitės ėmė nešti radioaktyvų medų. Saulės ir vandens vonios tapo kelialapiu į sanatoriją.

Visi žinome, kad buvo uždrausta maudytis kai kuriuose Klaipėdos paplūdimiuose. Ar nebus taip, kad netrukus matysime jūrą tik televizorių ekranuose ir pasakosime apie ją savo vaikams kaip stebuklingą Aladino lempą?

Persitvarkymas atvėrė duris viešumui ir demokratijai. Tik žinodami tikrąją padėtį, galime ieškoti būdų, kaip ją atitaisyti.

.....26 Klaipėdos miesto įmonės per metus išmeta 66 milijonus 124 tūkstančius kūbinių metrų nutekamųjų vandenų...Nepaprastai užterštas tvenkinys prie Jono kalnelio. Laboratoriniai vandens tyrimai parodė, kad 1988 metų balandžio mėnesį esant vandens temperatūrai 6-8 laipsnių šilumos, vandens užterštumas 20 kartų viršijo leistas normas, o vasarą, kai vanduo įšyla iki 20-30 laipsnių, užterštumas viršija leistas normas 50 kartų".

****

LIETUVOS SĄJŪDIS IR LIETUVOS LAISVĖS LYGA

Vytautas S k u o d i s
/ tęsinys /

NUOSTABIAI GREITAS SĄJUDŽIO IŠPLITIMAS

Matyt, paties Dievo buvo tokia valia, kad 1988 m. **birželio mėn. 13 d.** susikūrusi **Lietuvos Sąjūdžio** /oficialiai vadinamo Persitvarkymo Sąjūdžio/ **grupė**, susidedanti tiktai iš 45 asmenų, per 130 dienų išjudino visą Lietuvą. To Sąjūdžio Steigiamojo suvažiavimo, įvykusio 1988 m.**spalio mėn.22-24 d.d. Vilniuje**, "Amerikos Balso" žurnalisto Romo Sakadolskio teigimu, Lietuvoje jau buvo 15 tūkstančių Sąjūdžio iniciatyvinių grupių su 300 tūkstančių aktyvių to Sąjūdžio narių. O tai juk daugiau, kaip 10% visų Lietuvoje gyvenančių lietuvių.

Kaip žinia, šis Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas buvo apvainikuotas Sąjūdžio Seimo išrinkimu, kuris savo ruožtu išsirinko savo Tarybą. Toje Taryboje yra daug šviesių asmenybių. Jų tarpe ir kunigas V. Aliulis.

Šis steigiamasis Sąjūdžio suvažiavimas sujaudino ir labai nudžiugino visą Lietuvą. Prasidėjo tikras tautinis atgimimas, apėmęs visą kraštą. Pats Sąjūdis įgijo juridinį statusą, su kuo sovietinei valdžiai ateityje nesiskaityti bus nelengva. Toji valdžia jau nebegalės kalbėti "visos liaudies" vardu.

SĄJŪDŽIO IR LYGOS TIKSLAI

Nors Lietuvos Sąjūdis savęs nelaiko politine partija, tačiau, sprendžiant pagal jos programas, atliekamus darbus ir jau pasiektus rezultatus, yra ne kas kita, kaip Lietuvos tautinė sąjunga, prisitaikiusi prie esančių sąlygų. Dėl tų sąlygų ir dėl ypatingai aktualių pavergtosios tautos problemų, Lietuvos Sąjūdis dabar negali kelti visiško atsiskyrimo nuo TSRS klausimo. Pagaliau, tokiam atsiskyrimui šiuo metu pavergtoji mūsų tautos dalis dar nėra paruošta. Tačiau Sąjūdžio reikalavimai Lietuvoje turėti savą piniginę sistemą, savą nacionalinę kariuomenę, savas diplomatines tarnybas užsienyje, kurios nepriklausytų nuo Maskvos ir, pagaliau, reikalavimas, kad TSRS vyriausybė oficialiai pripažintų Molotovo-Ribentropo 1939 m. rugpjūčio 23 d. ir vėliau pasirašytus slaptus protokolus **negaliojančiais**, tai jau yra lyg ir pusiau atsiskyrimas.

Šiuo atžvilgiu Lietuvos Laisvės Lyga yra radikalesnė. Ji supranta, jog dabar Lietuvai atgauti visišką laisvę ir atkurti Lietuvos suverenitetą kolkas sąlygų dar nėra. Savo 1988 m. liepos 3 dienos programoje LLL numato, jog kelias į Lietuvos laisvę gali būti tiktai palaipsnis. Ji iš esmės visiškai pritaria Lietuvos Sąjūdžio programai, kurios pagrindinius tikslus taip pat laiko ir savais. Toje programoje LLL skelbia: "Įgyvendinus šias sąlygas, bus sudarytos prielaidos Lietuvos suverenumui ir nepriklausomybei atstatyti. Lietuvos Laisvės Lyga akcentuoja, kad galutinis jos idealas- laisva Lietuva Europos tautų konfederacijoje".

Nors Lietuvos Sąjūdis tvirtina, kad jis siekia esminių reformų ,pasiliekant *TSRS sudėtyje, tačiau jis dar* niekur nėra pareiškęs, jog Sąjūdis užtikrins, kad Lietuva visiems laikams pasiliktų TSRS globoje.

Lietuvos Sąjūdžio nedraugams ir skeptikams išeivijoje būtų galima priminti, jog į gilų vandenį netikėtai patekusiam, pirmoji žaibiška mintis būna ne tuojau pat plaukti tiesiai į krantą, o už ko nors nusigriebti, kad nenuskęstų.

Dabartinėse Lietuvos sąlygose jai dabar yra daug *svarbiau atsigauti, sustiprėti fiziškai* ir dvasiškai, atsinaujinti morališkai ir įgyti daugiau drąsos bei vienybės, negu tuojau pat nuo TSRS atsiskirti. Tai netiesioginiu būdu pripažįsta ir Lietuvos Laisvės Lyga.

Pagrindinė LLL misija yra būti mūsų krašto ir tautos aiškiai ir visiems matomu kelrodžiu ir nuolatos priminti, jog visos mūsų tautos pagrindinė idėja ir jos galutinis tikslas yra laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas. Šitoji Lietuvos Laisvės Lygos misija yra nepaprastai sunki ir reikalaujanti ypatingai didelio pasiaukojimo, nes ji ir toliau pasilieka kaip neoficiali, už nerašytų valstybės "įstatymų" ribų veikianti institucija. Kiekvieną dieną su LLL Tautinės Tarybos aktyviausiais nariais sovietinė valdžia gali susidoroti. Tačiau tos Tarybos branduolys, jau užgrūdintas dažnų valdžios persekiojimų, visada yra pasiruošęs vėl grįžti į kalėjimą, kad kokiu nors tokiu būdu abejingam Pasauliui primintų Lietuvos teisę vėl būti laisva ir nepriklausoma valstybe.

(bus daugiau)

• KLAIPĖDOS KRAŠTE suorganizuotas sukilimas **1923 metų sausio mėn. 15 d.** buvo įvykdytas ir **1923 m. sausio mėn. 19 d.** MAŽOSIOS LIETUVOS GELBĖJIMO KOMITETAS Šilutėje **paskelbė deklaraciją, kad kraštas jungiasi su LIETUVA. Sukilimo metu žuvo 20 sukilėlių - savanorių, 2 prancūzai ir 1 policininkas.**

Sukilimo armijos vadas **Jonas Budrys** vasario 19 d. perėmė via facti vyr. komisaro pareigas, rezervuodamas sau teisę prižiūrėti viso krašto viešąją tvarką, ir pašalino iš tarnybos visus valdininkus, kurie buvo apleidę savo pareigas ir iki dekreto dienos buvo negrįžę.

Lietuvai Klaipėdos uostą valdant, jis buvo puikiai atsistatęs ekonomiškai.

IEŠKOMA PLOKŠTELĖ

Saugodamas *mūsų kultūros palikimą*, VYDŪNO JAUNIMO FONDAS yra sukaupęs daug dr. Vydūno raštiško palikimo ir laiškų, straipsnių, knygų. Tarpe to turi magnetofono juostą su Vydūno kalba. Balsas yra originalus, tik labai blogai įrašytas ir todėl sunkiai suprantamas.

Fondui yra žinoma, kad savo laiku, rodos dar Vokietijoje, yra **išlikusi viena Vydūno įkalbėta plokštelė.** Fondas labai susirūpinęs, kad minėtoji plokštelė nežūtų ir **viešai kreipiasi į visuomenę, kad jei kas ją turi, arba žino, kur ji randasi, malonėtų parašyti "Lietuvos Pajūriui" arba Vydūno Fpondo pirmininkui V.MIKŪNUI, 6243 Carol Lane, PALOS HEIGHTS, IL 60463, USA.**

****

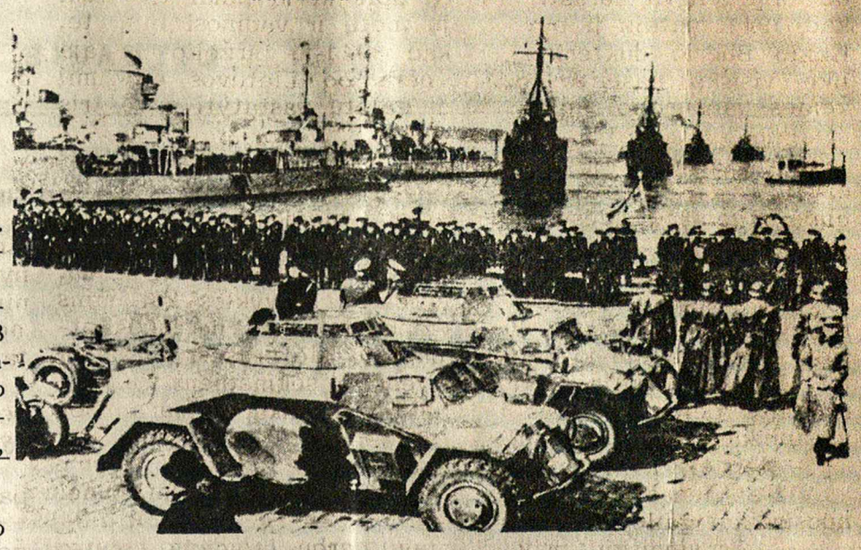

Hitlerinės Vokietijos karo laivai Klaipėdos uoste. 1939 m. kovo mėn.

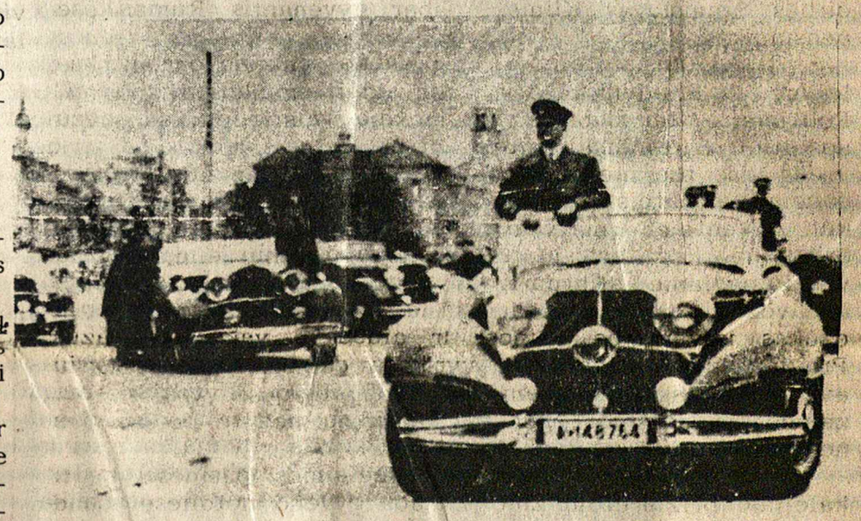

A. Hitleris atvirame limuzine važiuoja Klaipėdos gatvėmis. 1939 m. kovo mėn.

• KLAIPĖDOJE jau pusmetį veikia VYDŪNISTŲ KLUBAS, įsikūręs Klaipėdos Kultūros Fonde. Klubo nariai, pasiskirstę grupėmis, rūpinasi vydūnistikos literatūros tvarkymo, Mažosios Lietuvos istorinio-kultūrinio palikimo klausimais. Neseniai Respublikinis Kultūros Fondas patvirtino "VYDŪNISTŲ" KLUBO įstatus.

"VYDŪNISTAI" organizavo Vydūno **120-jų** gimimo metinių minėjimą Šilutėje, atidarė vydūnistikos parodą Kintuose, pastatė paminklinį akmenį ten, kur gyveno didysis mūsų tautos filosofas ir rašytojas.

"VYDŪNISTAI" renkasi kiekvieno mėnesio 22 dieną Klaipėdos Konservatorijos fakultetų patalpose.

• **1988 m.balandžio mėnesį** oficialiai pripažintas Senųjų Laivų Klubas "BUDYS", veikiantis prie Kultūros Fondo. Laivininkai paskelbė veiklos programą, pagal kurią bus renkami eksponatai jūrine tematika, restauruojami seni laivai, propaguojama jūrininkystės istorija.

• **Šiauliai.** 1988 m. gegužės 13 d. į Šiaulių miesto saugumą eiliniam "smegenų plovimui" buvo iškviestas šiaulietis Vicas DANIELIUS.

Čekistas Benjaminas Slankauskas laikė V. Danielių parašų rinkimo organizatoriumi dėl Petro GRAŽULIO išlaisvinimo. Saugumietis drįso kalbėti, kad P. Gražulis, jo žodžiais, "į kalėjimą sėdo už pinigus". V. Danieliui *tvirtinant, kad laisvė už jokius pinigus neparduodama*, čekistas B. Slankauskas suabejojo. B. Slankauskas patarė Danieliui susimąstyti dėl savo ateities, nebendrauti su tokiais asmenimis, kaip R. TERESIŪTĖ, M. JUREVIČIUS, PETKEVIČIUS ir kt.

V. Danielius saugume buvo išlaikytas apie valandą laiko.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis Fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui ir švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas. Tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian Canadian Foundation).

Tapkime šio Fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian - Canadian Foundation,
Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio Fondo šūkis: KAPITALAS LIETUVAI, PALŪKANOS – LIETUVYBEI IŠEIVIJOJE!

RAUDONI UOGIENOJAI PRAVIENIŠKĖSE ● ● ● ● ● ●

/ Žemiau spausdinamas straipsnis buvo atspausdintas 1988 m. "Tiesos" Nr. 260. Redakcijos prierašas toks:

"Redakcija gavo skaitytojų laiškų, kuriuose prašoma papasakoti, kas atsitiko 1941-ųjų birželio mėn. Kaišiadorių rajono Pravieniškių kaime. Tirti įvykius Pravieniškėse sudaryta vyriausybinė komisija, lygiagrečiai dirba Lietuvos TSR prokuratūros tardytojų grupė, kurios pateiks galutines išvadas. Įvykių pėdsakais pabandė eiti ir "Tiesos" korespondentė R.Lazauskaitė. Apie tai -šis rašinys."

Kažin ar užtenka "vyriausybinės komisijos", ar ne kartą prastai užsirekomendavusios "Lietuvos TSR prokuratūros tardytojų grupės? O ir pati "Tiesa" dar turės nemažai paprakaituoti, kol įrodys, kad ji tokio pavadinimo verta. "NL" Red./

" Keista moteris atsistojo šalia Kauno istorijos muziejaus, sodelyje, minint Molotovo-Ribentropo sutarties pasirašymo dieną. Nepaleisdama iš saujos trijų žvakučių, ji degiojo nuo jų vis naujas ir dalijo aplinkiniams:

- Palaikykit už tuos, kurie sušaudyti Pravieniškėse.

Praėjus dviem mėnesiams, aš peikiau savo nesmalsią prigimtį, kuri neleido tą tragišką minutę pasiteirauti moters vardo, pavardės. O juk, kas žino, gal tada šalia stovėjo žmogus, kurio vėliau ieškosiu Kaišiadoryse ir Rumšiškėse, Kaune ir Palemone. Ieškosiu ir nerasiu. Nes ne taip lengva surasti moterį, apie kurią žinai tik tiek, kad 1941 metais ji buvo trejų metų ir vadinosi Budryte, Kazio Budrio dukterimi. Ir kad 1941-jų birželio 29-tąją liko visiška našlaitė - ir nėra po Lietuvos dangumi žemės kauburėlio, ant kurio ji galėtų pastatyti savo tris atminimo žvakutes.

1941-mųjų birželio 29-toji... Antrasis karo sekmadienis - graži, saulėta popietė, kvepianti įkaitusiais paparčiais. Tačiau gaudesys, antrą dieną aidėjęs iš tolo, žadėjo ne audrą - artėjantį frontą. Aplinkiniai gyventojai atrakinėjo bulvių rūsius, slapstė vaikus, moteris ir duoną. Tik Pravieniškių priverčiamųjų darbų stovyklos kaliniams nebuvo kur pasislėpti. Tarsi žinodami, kad netrukus atsidurs tarp dviejų kruvinų girnapusių, jie prašėsi paleidžiami. Ir tą paskutiniąjį savo gyvenimo sekmadienį kaliniai nusiuntė delegaciją pas kalėjimo viršininką Komarą. Bet viršininkas į kalbas nesileido. :

- Neišleisiu, neturiu tokio įsakymo.

Ne vienas prižiūrėtojas, tą dieną budėjęs kalėjime, nuoširdžiai gailėjo kalinių.

- Pravieniškių priverčiamųjų darbų stovykla nebuvo kokių galvažudžių kalėjimas, - prisiminė čia prižiūrėtoju dirbęs Stanislovas Klimas, dabar gyvenantis Rumšiškėse pensininkas.

- Dideli nusikaltėliai kalėjo Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. O Pravieniškėse - kišenvagiai, smulkūs vagiliukai. Politiniai - tai duoklės nesumokėję valstiečiai, sabotažu apkaltinti darbininkai, inteligentai.

Iš viso tuo metu Pravieniškėse buvo apie 400 kalinių, daugiausia nuteistų 4-5 mėnesiams. Senesnieji Pravieniškių gyventojai, matydavę kalinius dirbančius durpyne, prisiminė, kad tarp jų beveik nebuvo senių - daugiausia vyrai pačiame stiprume. Suvežti iš pakaunės, Prienų, Jonavos rajonų, bet daugiausia - iš Dzūkijos. O koks dzūkas ištvers be dainos! Ir aidėdavo vakarais gražūs Pravieniškių pušynai nuo vyriškos dainos: "Kai pasersiu avižėlėm, pagirdysiu vandenėliu..." Ilgėjosi vyrai darbų, žemės, ir nežinojo, kad daugeliui jų net ir po mirties nebus lemta į savo žemelę sugrįžti.

Pirmosios nuo artėjančios nelaimės pasinešė bėgti kalėjimo prižiūrėtojų žmonos. Jos gyveno netoliese, bendrabutyje, ir apie 15 valandą, išgirdusios šaudant, skubėjo arčiau vyrų.

K. Budrys bendrabutyje gyveno su visa šeima, todėl ir slėptis rūsyje jo žmona atbėgo su abiem dukterim - - trylikamete ir trejų metukų. Greta prisiglaudė visų tarnautojų numylėtinė 16-kametė juodburvėlė Irena Pundzevičiūtė, Daukantienė, M. Savickienė. O po keliolikos minučių kalėjimo teritoriją apsupo būrys raudonarmiečių, *atvažiavo šarvuotis.*

- Pirmasis iš būrio išėjo lietuvis, - prisiminė S. Klimas. - Aš tada stovėjau sargyboje. Lietuvis sako, kad į mane šaus. Nustebau, pasistačiau šautuvą, išsitraukiau dokumentą ir rodau priėjusiam jaunam leitenantui: esu ne priešas - savas, sargybinis. Leitenantas viena ranka atsegė mano šovininę, kita - bakstelėjo nusisukti.

Iš priekio nešovė. Ir tai buvo tas stebuklas, kuris išgelbėjo žmogų. Galbūt vienintelį dar gyvą kruvinojo sekmadienio liudytoją, kuris gali padėti kažką įžiūrėti per sužėlusių medžių ir prabėgusių metų tankmę.

-Buvau tik ką grįžęs iš kariuomenės, - pasakojo S. Klimas. - Paprašiau tėvo, kad nupirktų medžiagos kostiumui. Tėvas atsakė - iš ko, juk keturi esate. Tai aš ir nuėjau į Pravieniškes užsidirbti kostiumui. Dirbau vos mėnesį, ko mokė kariuomenėje - dar nebuvau pamiršęs. Ir tą baisią minutę, kai susiruošė mane nušauti, nesutrikau - truputį pasisukau šonu ir patraukiau atgal alkūnę. Per ją ir perėjo kulka. Apsipyliau kraujais, kritau, ir visa krūtine prisispaudžiau prie žemės. Paskui alkūnėmis pradėjau šliaužti. Kai kilstelėjau galvą, pamačiau, kaip pamiškėje juda kruvini uogienojai. Po juos braido kareiviai. Aidėjo naganų šūviai. Pasukau į kairę, karklyno link, kaimo link.

Iš 23 Pravieniškių kalėjimo darbuotojų išsigelbėjo tik du. Dvidešimt vienas, sąžiningai tarnavęs Tarybų valdžiai, buvo sušaudytas. Tarp jų - felčeris Petras Ribčenka ir raštininkas Povilas Genevičius, buhalterė Irena Pundzevičiūtė ir prižiūrėtojas Jurgis Stančiauskas, kalėjimo duonos kepėjai ir durpyno mašinistai.

Jų žmonos ir vaikai buvo sušaudyti ten, kur slėpėsi - darže prie kalėjimo rūsio. Ir kai kitą rytą vietiniai gyventojai išdrįso ateiti į žudynių vietą, ne vienam įsiminė tas pats vaizdas - šalia sušaudytos 13-kametės sesers ir motinos lavonų sėdėjo trejų metų Budrių dukra.

- Ko tu čia sėdi? - tempdami vaiką iš kraujo klano, pasibaisėjo vyrai.

- Laukiu, kol mama atsikels.

Tuo metu, kai viena grupė iš naganų šaudė tarnautojus, kita kalėjimo kieme pradėjo rikiuoti kalinius. Iškeltomis rankomis, eilėmis. Prieš bėgęs atsistojo du, ginkluoti *diskiniais kulkosvaidžiais. Kryžmine ugnimi šaudė* 15-20 minučių...

Pravieniškių gyventojas Juozas Peištaras, dabar pensininkas, buvo vienas pirmųjų, kitą rytą atėjęs pažiūrėti, kas šaudė kalėjime:

- Dirstelėjau - ir net susverdėjau - baisesnio vaizdo, kaip gyvas, nebuvau matęs. Užmuštieji gulėjo patalu, vienas ant kito, o nuo kraujo po kojomis žliugsėjo smėlis.

Du šimtai trylika medinių kryžių buvo sukalta ir įsmeigta į Pravieniškių smėlį. Tai buvo didžiausias kapinynas, vienu metu atsiradęs Lietuvoje. Dar apie 80 žmonių buvo palaidota Rumšiškėse, bendrame kape. Juos, neišgelbėtus, atvežė iš vietinės mokyklos, kur buvo įrengtas pirmosios pagalbos punktas.

Dar ilgai šiems šiurpiems kapams nebuvo ramybės, nes juos atkasinėjo artimieji, ieškantieji savo tėvų, brolių vyrų. Pažindavo iš švarko, nosinės.

- Galvojom, kad antrą kartą tokio baisaus vaizdo pamatyti neteks, - pasakojo J. Peištaras.

Bet apsiriko. Nes dar kartą aiktelėjo Pravieniškių žemė, kai čia sutratėjo vokiški automatai.

- Mano dėdė, gyvenęs Pravieniškėse, prisimena tik vieną žydą, kuriam pavyko pabėgti iš po žemių, iš po lavonų krūvos, - pasakojo Danute Žaltauskaitė, LKP Kaišiadorių rajono komiteto darbuotoja.

Vokiečiai sušaudė Pravieniškėse apie 200 įvairiom kalbom kalbėjusių žydų. Ten pat, gražiausioje Pravieniškių vietoje, kur kalneliai, tanki samana, kur gražiausi uogienojai, geriausi grybai. Ir nuo tada, štai jau beveik 50 metų, *vietiniai gyventojai iš tų pušynėlių neneša* nei grybų, nei uogų. Net ir spanguolė - rečiausia uoga persirpsta ir laša atgal į žemę. Jos, išaugusios iš raudonų uogienojų, irgi niekam nereikia.

Štai, berods ir viskas, ką man pavyko sužinoti Kaune, Kaišiadoryse, Rumšiškėse ir Pravieniškėse. Tai toli gražu ne visa tiesa, - tai tik bendras Pravieniškių kalėjimo tragedijos vaizdas. O papasakoti visą tiesą gali gyvų liudytojų laiškai ir atsiminimai. Kur dabar yra vienintelė gyva Budrių dukra, ką jai pasakojo giminės iš Salantų, atvykę atsivežti *mergaitės? Kur dingo kalėjimo viršininkas* Komaras, paskutinę minutę pats spėjęs pabėgti, bet taip ir nepaleidęs nė vieno kalinio? Ar dar gyvi du vyrai iš Dzūkijos kaimo, kuriuos - vieną peršautą, kitą - durtuvu sužeistą, J. Peištaras arkliuku nuvežė į pirmosios pagalbos punktą Rumšiškėse? Kur dingo paveikslas, karo metais kabojęs Kauno istorijos muziejuje ir vaizdavęs Pravieniškių tragediją?

Renkant šią medžiagą, išgirdau ir tokį perspėjimą - būkit atsagi, gal kalinius nužudė visai ne raudonarmiečiai, gal tai jiems iš paskos ėjusių vokiečių provokacija? Norėčiau patvirtinti šią versiją, bet jai, deja, kol kas neturiu nė vieno fakto. Ir atsakyti į visus iškylančius klausimus lemta mums visiems drauge. O aš, kol kas tik norėjau palaikyti savo žvakelę už tuos, kurie - Pravieniškėse, kape be vardo ir pavardės..."

Ramunė LAZAUSKAITĖ

Vincas KUDIRKA

NE TAS YRA DIDIS

Ne tas yra didis, prieš ką milijonai
Prispausti retežiais, žemyn galvas lenkia,
O dvasioje keikia, didžiais ne tironai,
Kuriuos reikia garbint, nors jie visiems kenkia.

Tik tas yra didis, kur gyvastį savo
Paskyrė teikimui tik artimams laimės,
Kuris didžius darbus žmonijai aukavo.
Prieš tą svietas klaupia su dėkui, ne iš baimės.

Ne tas yr' galingas, kuriojo galybė
Tik ašarų, kraujo *upeliuos* braidytų,
Kurio galią skelbtų griuvėsių daugybė,
Sudegintų turtų, žmonių nužudytų.

Galingas tasai, kurs be kraujo gal skliesti
Tarp svieto brolystę iš krašto į kraštą,
Kur vargdieniams duoda jų strėnas attiesti,
Palengvindams sunkią gyvenimo naštą.

Ne tas drąsus yr', kurs, stvėręs už kardo,
***Dantims grieždams*, rodos, žvėris koks įniršęs,**
Ant artimo šoka, jo gyvastį ardo,
Kad pats yra žmogum, visai užsimiršęs.

Drąsiu tiktai tąjį mes turim vadinti,
Kuris už minties mūs kovoja liuosybę,
Kurs nuomones savo išdrįsta apginti,
Kurs į akis svietui pasako teisybę.

● ●

SPAUSDINIŲ IR DOKUMENTŲ SKYRIUS BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus yra viena stambiausių etninio pobūdžio muziejinė įstaiga Amerikoje. Įvairių muziejaus skyrių tarpe didelį vaidmenį vaidina biblioteka. Į jos sudėtį įeina: pagrindinė knygų saugykla, retų knygų skyrius, laikraščių skyrius, rankraščių ir specialių kolekcijų skyrius, spausdinių ir dokumentų skyrius.

Labai naudingas mokslo tyrinėjimams ir platesnei visuomenei yra spausdinių ir dokumentų skyrius. Pastarasis buvo sukurtas prieš 20 metų ir yra nuolat papildomas nauja medžiaga. Jis susideda iš 1500 bylų. Čia randasi įvairūs smulkesnio pobūdžio spausdiniai , atsišaukimai, oficialūs dokumentai, draugijų veiklos aprašymai, protokolai, statistiniai duomenys, skelbimai, laikraščių iškarpos.

Galioja nuo SAUSIO 1 d., 1989 m.

LAIŠKAI	STANDARTINIAI		VIRŠ DYDŽIO		NESTANDARTINIAI	
	Iki 30 gramų	Virš 30 iki 50 gr.	Iki 30 gramų	Virš 30 iki 100 gr.	Iki 30 gramų	Virš 30 iki 50 gr.
CANADA	38¢	59¢	48¢	76¢	48¢	59¢
U.S.A.	44¢	64¢	54¢	98¢	N/A	N/A
INTERNATIONAL	Iki 20 gramų 76¢			Nuo 20 iki 50 gramų	$1.14	

Pilną sąrašą galima gauti vietinėje pašto įstaigoje.

VIRŠ DYDŽIO IR NESTANDARTINIŲ LAIŠKŲ KAINOS.

Virš dydžio laiškų kaina nustatyta vokams, kurie peržengia maksimumo ribą pažymėtą žemiau. Verslo siuntoms (antspauduotoms arba su pašto leidimo *ženklu) taikoma nestandartinė kaina vokams mažesnio negu standartas* dydžio ir laiškams, ant kurių užrašytas neteisingas gavėjo pašto kodas.

Standartiniai dydžiai yra šie:

* Maksimumas standartinio dydžio 150 mm (5⅞") × 255 mm (10")*
* Minimumas standartinio dydžio: 90 mm (3⅝") × 140 mm (5½")
* Maksimumas standartinio storio: 5 mm (3/16")

* Maksimumas standartinio dydžio po balandžio 1 d., 1989: 140 mm (5½") × 245 mm (9⅝")

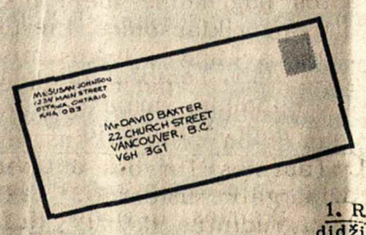

GREITESNĖ SIUNTA PAPRASTA, KAIP 1, 2, 3!

1. Rašykite adresą aiškiai (dar geriau, rašykite didžiosiomis raidėmis). Patikrinkite, ar teisingas pašto kodas ir užrašykite jį aiškiai adreso pabaigoje, bent 19 mm (¾") aukščiau voko pabaigos.

2. Įrašykite siuntėjo adresą su pašto kodu. Tai padės kitiems sužinoti, koks jis yra ir užtikrins greitą grąžinimą jūsų laiško, jei jis dėl kokių nors priežasčių negalėjo būti perduotas.

3. Užklijuokite tinkamą pašto ženklą. Siunta su nepakankamu ženklu bus jums sugrąžinta ir privalėsite primokėti trūkstamą kainą.

CANADA POST CORPORATION
Musu isipareigojimas: geriau jums patarnauti

SPECIALUS PATARNAVIMAS SPECIALIEMS REIKALAMS

Priority Post/ EMS Courier™

Jeigu reikalingas skubus siuntos pristatymas, galite pasitikėti labai plačiu šio krašto kurjerio tinklu – sekančią darbo dieną siunta pristatoma didžiuosiuose Kanados centruose. Mūsų iš anksto apmokami vokai ir įpakavimai gali jums sutaupyti ir pinigų ir laiko! Daugiau žinių gausite, pasiteiravę savo pašto įstaigoje.

REGISTRUOTA SIUNTA (REGISTERED MAIL)

Registruota siunta užtikrina saugumą; išduodamas legalus išsiuntimo pažymėjimas ir kompensacijos garantija $100.

Galima apdrausti ir didesnei kompensacijai iki $1000, – ir gavimo pažymėjimas išduodamas už atskirą primokėjimą.

$ 2.70 – plius I–mos klasės siuntos kaina.

SIUNTA SU PAŽYMĖJIMU (CERTIFIED MAIL)

Ši siunta išduoda pažymėjimą, kad ji yra gauta. Pasirašytas siuntos pristatymo dokumentas automatiškai jums grąžinamas, ir pašto įstaiga pasilaiko sau jo kopiją. Tokio siuntinio pavyzdžiai gaunami visose pašto įstaigose.

$ 1.55 – plius atitinkamas ženkliukas.

Sekite "Postage Guide '89", kurį netrukus gausite paštu ir pasitikrinkite, kada tik ką siųsite. Tai padės jums geriausiai pasinaudoti paštu !

TM – Priority Post/EMS Courier is a registered trademark of Canada Post Corporation.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

KNYGOS LITHUANIAN SASHES SUPAŽINDINIMAS

/ Prof. Romas Vaštokas doktorato laipsnį įsigijo 1970 m. Colombia Universitete, New York'e. Nuo 1970 m. profesoriauja Kanados Trent Universitete, eilę metų eidamas antropologijos skyriaus vedėjo pareigas. Šalia kitų pareigų, jis yra buvęs Kanados uolynų įraižų tyrinėjimų draugijos p-ku. Aktyviai reiškiasi Kanados politinėje plotmėje ir paprašytas, niekuomet neatsisako talkininkauti lietuvių visuomeniniame gyvenime.

Žemiau spausdiname ištraukas iš jo paskaitos Toronte, supažindinant su naujausia Lietuvių Taurodailės Instituto išleista knyga, dail. A.ir A.Tamošaičių "LITHUANIAN SASHES"./Red./

" Tautos kultūra pasireiškia daugelyje formų, nes tauta gyvuoja kelios plotmėse. Amžių tekmėje kiekviena tauta išvysto savitą kultūrą, kurioje atsispindi jos esminiai bruožai, paliesti ir dvasinio, ir materialinio bei istorinio reikalavimo. Taigi, ypač svarbus įvykis mūsų kultūros puoselėjime, kada išspausdintas veikalas, kuris, nagrinėdamas vieną kultūros išraišką, atskleidžia ją visose jos perspektyvose. 1988 m. vasarą išspausdintas stambus ir puošus veikalas anglų kalboje "LITHUANIAN SASHES" - lietuvių juostos. Veikalo autoriai - dailininkai ir tautodailės tyrinėtojai Antanas Tamošaitis ir Anastazija Tamošaitienė.

Nuo gilios senovės Lietuvos kamienas - sodiečiai - buvo savosios kultūros kūrėjai ir jos ugdytojai bei puoselėtojai. Šalia žodinės tautosakos ir tautosakinės kultūros, sodiečiai kūrė ir ugdė savitą dailę, puošdami savo darbo įrankius, įvairius reikmenis bei drabužius. Savo sukurtais ar iš protėvių paveldėtais dirbinių pavidalais, raštais, savais jų skoniui priimtinais tradiciniais spalvų deriniais. O dabar, šiomis dienomis menininkai, mokslininkai atsidėję tyrinėja pačius senoviškiausius liaudies dirbinius muziejuose, asmeniniuose rinkiniuose arba dar esamus pas sodiečius senųjų grįčių pastogėse ir kraičių skryniose. Kad būtų galima atpažinti tikrąją liaudies dailės kūrybą be svetimų tautų įtakos ir be sužalojimo, ieškant tikrojo sodiečio stiliaus, ypač yra reikalingi kūriniai originalai.

Lietuvių išeivių tarpe yra mokslininkų ir menininkų, kurie atsidėję rūpinasi kultūrinio turto studijomis Lietuvoje ir užjūriuose.

Antrąjam Pasauliniam karui pasibaigus, į Kanadą atkeliavo dailininkai A.ir A.Tamošaičiai. Jie atkeliavo ne tuščiomis rankomis, bet jų turtai, kuriuos atsivežė - ne materialiniai, bet senosios Lietuvos kraitis, liaudies meno rinkiniai, fotografijos, piešiniai, užrašai. Dail.Tamošaičiai jau Lietuvoje, pačioje jaunystėje rinko ir studijavo sodiečių dailę, keliaudami po įvairias Lietuvos vietoves, pravedė tautodailės kursus ir dėstė lietuvių liaudies dailę įvairiose mokslo įstaigose. Lietuvoje išleistos ir parašytos liaudies meno knygos kaip pav. "Sodžiaus Menas", "Sodžiaus Pramonė", "Mūsų Rankdarbiai" ir dar keletas kitų. Dail. Tamošaičiai atsidėję tęsia lietuvių liaudies meno darbą Kanadoje, Amerikoje, net pasiekdami Pietų Ameriką, rašydami apie tautodailę spaudoje, rengdami paskaitas, tautodailės kursus, parodas ir ruošdami apie lietuvių tautodailę vaizdajuostes.

Bene svarbiausi tautodailės veikalai kultūros baruose tai LTI išleistos ir A.ir A.Tamošaičių parašytos knygos "Lithuanian National Costume" 1977 m., "Lithuanian Easter Eggs" 1982 m. ir dabar 1988 m.- "Lithuanian Sashes". Pastarasis - tai vienas iš brandžiausių savo turiniu ir estetiniu apipavidalinimu, išleistų lietuvių išeivijoje, veikalų.

"LITHUANIAN SASHES" knygą sudaro dvi dalys: I-ąją parašė Antanas Tamošaitis ir jis liečia lietuvių sodietiškas juostas, jų istoriją, papročius bei dailę. II-joje dalyje Anastazija Tamošaitienė aptaria juostų žaliavas, rūšis, pagaminimo būdus, raštus ir spalvas. Čia juostos yra suskirstomos Lietuvos geografinėmis apylinkėmis.

Antanas Tamošaitis knygoje patiekė juostų vartojimą įvairiuose sodiečių papročiuose- krikštynose, laidotuvėse ir išeiginiuose drabužiuose bei kasdieniniame gyvenime. Įvairiose apeigose juostos kaipo dovanos, buvo skiriamos ne kaip materialinė vertybė, bet kaip simbolinė, reiškianti kitam asmeniui pagarbą, meilę ir prisirišimą ir kaip dovanotojo dailės dirbinį, savąją kūrybą. Juosta, greta raštuoto rankšluosčio, turėjo trigubą paskirtį - simbolinę, dailės ir praktišką - kasdieniniam gyvenimui reikalingą tekstilės dirbinį.

Juostų knygoje sukaupta virš tūkstančio skirtingų pavidalų raštų, nuo senoviškiausių surastų motyvų iki šių dienų audėjų ištobulintų į labai sudėtingus ir išbujojusius marginius. Daugelio raštų nurodyta ir jų išsivystymo eiga nuo paties primityviausio motyvo iki sudėtingiausio. Greta gausybės juostų raštų patiekta žinių, kaip jie sodiečių buvo sugrupuojami į juostos ilgį arba plotį. Kai kurie juostų raštai kadaise buvo reikšmingi simboliškai, pav.,meilės, draugystės pareiškimai ir panašiai. Apie tai jau seniai raše V y d ū n a s leidinyje "LITAUEN IN GEGENWART UND VERGANGENHEIT", išleistame Tilžėje 1916 m. Ir dabar juostų raštai pasidarė lyg lietuvių tautiniu simboliu. Daugelis menininkų juostų raštus perpiešia grafiškai ir puošia knygų puslapius, užsklandas, raidyną, inicialus ir įvairius teksto pagražinimus. Net didysis Lietuvos dailininkas Mikalojus Č i u r l i o n i s grafiškai apipavidalino keletą knygų juostų raštais.

Juostų knygoje surinktos ir istorinės žinios, kaip gilioje senovėje - proistoriniais laikais - juostos jau buvo audžiamos. Lietuvos archeologai atkasė senkapiuose, milžinkapiuose ir piliakalniuose audimo įrankėlius, siūlų kamuolėlių ir juostų gabalėlių likučius. Istorinėje eigoje įvairiuose veikaluose taip pat minimos juostos, ypač Mažojoje Lietuvoje. Apie juostų duomenis pavo. rašė Donelaitis, Vydūnas, Galaunė, Mikėnaitė ir kiti. Pirmose lietuvių etnografinėse parodose juosta buvo pagrindiniu eksponatu. 1900 m. Pasaulinėje Parodoje Paryžiuje, 1908 m. Vilniuje, 1925 m. ....., 1931 m. Švedijoje Stockholme, 1937 m. Paryžiuje, 1938 m. Berlyne ir 1939 m. New Yorke. Net ir M.K.Čiurlionis ypač vertino sodiečių darbo juostas, ragindamas jas siųsti į Vilnių, kur buvo rengiamos dailės parodos.

Nepriklausomybės metais Lietuvoje buvo išleisti keli juostų raštų albumėliai, bet juose nebuvo nurodyta, kurie raštai paimti iš sodiečių kūrybos, ar kurie pačių autorių sukombinuoti. Taip pat buvo išspausdinta juostų raštų albumas Balio Buračo, kuris buvo daug surinkęs jų, pats perpiešęs, bet šios juostos buvo be dokumentacijos. Apie juostas nuo 1920-jų metų rašė Paulius Galaunė "Liaudies Meno" veikale ir Antanas Tamošaitis "Sodžiaus Meno" knygoje.

Dabar antroje "Lithuanian Sashes" knygos dalyje Anastazija Tamošaitienė išsamiai aprašo tradicines sodiečių juostų rūšis pagal jų pagaminimo techniką, kurių skirtingų būdų esama apie 25. Pati seniausia juosta, austa rinktine technika, ožkanagučio raštu, rasta Paragaudžio senkapyje, ir archeologai apskaičiuoja, kad šitos juostos senumas gali būti net tūkstanties metų.

Dail. Anastazija Tamošaitienė yra gerai išstudijavusi senoviškųjų juostų raštus ir rūšis, jų skirtingus pynimo, vijimo bei audimo būdus, nes ji pati išstudijavo ne tik lietuvių sodiečių juostas, bet ir kitų tautų juostų audimo technikas. Tai pirmas atvejis lietuvių tekstilės istorijoje, kad pagrindiniai išnagrinėta ir brėžiniais pavaizduota kiekviena juostų rūšis. Be to, aptarta kokioje Lietuvos apylinkėje, kokios rūšies, kokiais siūlais ir kokiais raštais juostas ausdavo, pindavo, nerdavo, megzdavo bei vydavo dovanoms arba kasdieniniams reikalams. Taip pat nurodyta juostų kutų įaudimo, įrišimo, išpynimo būdai, simboliai, kurie ypač buvo reikšmingi Mažojoje Lietuvoje. Anastazija Tamošaitienė sistematingai aptaria lietuvių juostos gamybos techniką, pradėdama nuo juostų audimo įrankių, siūlų ruošimo, jų verpimo, dažymo ir pagaliau pačios juostų technikos. Kad visiškai būtų galima suvokti juostų gamybą nuo seniausių laikų iki šių dienų, dabar žinoma jau naudojant tobulesnes priemones.

Šiam darbui, šiai knygai dail. Tamošaičiai plačiai pasinaudojo senoviškų juostų originalais, surinkę visokiausias žinias apie lietuvių juostų papročius, dailę ir gamybą. Tai matyti aiškiai iš knygoje patiektų pavyzdžių, aprašymų ir surinktų gausių šaltinių. Taip pat ir juostų audėjų pasisakymai, žinios iš įvairios lietuvių ir kitų tautų literatūros.

Juostų knyga teikia puošnią, estetinę išvaizdą, tekstai parengti kruopščiai ir atsidėjus, piešiniai ir fotografijos pasigėrėtinos. Ypatingai džiugu, kad senoviškiausių juostų spalvotos nuotraukos teikia senovinį lietuvių sodiečių tekstilės vaizdą.

Tai yra paminklas mūsų tautos dvasios kūrybiniam sudėtingumui ir įkvėpimas naujiems užsimojimams. Tuo pačiu "Lithuanian Sashes" pristato mus kitataučiams su savita, senovine ir puošnia kultūra. Kaip ir anų Lietuvių Tautodailės Instituto Tamošaičių leidinių proga, taip ir šiandien - nuoširdus ir gilus lietuviškas AČIŪ.

Bitelė šilely
Trinkėjo, trinkėjo,
Bitė šilely
Trinkėjo, trinkėjo.

Sunešė medutį
Be kupkų, kupkelių,
Nešė medutį
Be kupkų kupkelių.

Įsiuvo korelius
Be šilkų šilkelių,
Siuvo korelius
Ber šilkų šilkelių.

Medutį nešdama
Trinkėjo, trinkėjo,
Medutį nešdama
Trinkėjo, trinkėjo.

Ö kas ten svirnely
Trinkėjo, trinkėjo?
O kas svirnely
Trinkėjo trinkėjo?

Sesulė svirnely
Trinkėjo, trinkėjo,
Sesė svirnely
Trinkėjo trinkėjo.

Išaudė drobeles
Be skietų, skietelių,
Audė drobeles
Be skietų skietelių.

Išrašė raštelius,
Kaip bitės korelius,
Rašė raštelius,
Kaip bitės korelius.

(Lietuvių liaudies daina)

Prix des communautés culturelles 1989

La ministre des Communautés culturelles et de l'Immigration annonce l'ouverture de la période des mises en candidature pour l'attribution du Prix des communautés culturelles 1989 doté d'une bourse de 15 000$.

Le Prix est accordé à une personne qui, par son travail ou son engagement communautaire, aura contribué de façon notable au rapprochement d'une ou de plusieurs communautés culturelles à la communauté francophone.

CANDIDATURE

Les personnes qui désirent proposer un candidat ou une candidate doivent remplir un dossier de candidature et le faire parvenir *AVANT MINUIT LE 12 FÉVRIER 1989* à l'adresse suivante :

Secrétariat du
Prix des communautés culturelles
Ministère des Communautés culturelles et de l'Immigration
360, rue McGill, bureau 308
Montréal (Québec) H2Y 2E9

Des renseignements peuvent être obtenus en communiquant avec le Secrétariat du Prix (514) 873-4950 ou aux bureaux de Communication-Québec.

Gouvernement du Québec
Ministère des Communautés culturelles et de l'Immigration
Québec

Atspausdinta poetės MARIJOS AUKŠTAITĖS knyga "IŠEIVĖS MEMUARAI - MONTREALIO DIENOS".

Surinko Hedino Typesetting, spausdino Litho-Art Ltd., Toronte. Išleido Marijos Aukštaitės Literatinis Fondas. Knyga susideda iš 180 psl., kaina $12. Galima įsigyti šiuo adresu: **A.F.Navikevičius, 46 Arthur Mark Drive PORT HOPE, Ont., Canada LiA 3X1.**

● Montrealyje gyvenantis filosofijos doktorantas **Andrius Valevičius**, gimė Kanadoje. Studijavo filosofiją, teologiją, rusų literatūrą ir Balto-Slavic lingvistiką Toronte, Romoje, Münchene, Montrealyje ir JAV. Jis taip pat turi profesionalaus vertėjo pažymėjimą. Yra parašęs eilę straipsnių filosofios ir religijos klausimais. Jo masterio laipsniui gauti darbas "The Religious Philosophy of Emmanuel Levinas" yra išleista atskira knyga ir įjungta į American University Studies, Series VII, Theology and Religion.

Emmanuel Levinas yra gimęs Lietuvoje 1906 m. Jis išvyko į Prancūziją 1923 m. Jo įtaka daugeliui modernių Prancūzijos intelektualų tarpe buvo didelė. Jo svarbiausias įnašas- atgaivinimas Dievo buvimo klausimo filosofiniuose debatuose. Savo knygoje A.Valevičius nagrinėja, kaip tai buvo daroma. Tai yra studija apie Levino "religijos filosofiją", jo nagrinėjama "fenomenas kitos asmenybės" ir jo kritika Vakarų ontologijos.

Harry M. Bracken, McGill Universiteto darbuotojas rašo: "Valevičiaus provokuojanti analizė Levino mąstymo yra svarbus įnašas mūsų supratimui apie reikšmingą mąstytoją". Richard Bodeus (Université de MOntreal) " Andriaus Valevičiaus knygoje sėkmingai sujungta objektyvi analizė ir kritika".

Knygą galima užsisakyti:
Peter Lang Publishing, Inc.,
62 West 45th Street, New York, N.Y. 10036-4202
Knygos kaina- $3.

ATSIŲSTA PAMINĖTI:

"Lietuvių Dienų" žurnalo lapkričio mėn. numeris išsiuntinėtas. Lietuvių kalbos dalyje randama:"Ar 1988 metų Spalis pakeitė Lietuvą?", "Jakovlevo viešnagė Lietuvoje – Imperializmas su liberaliu veidu", "Įsteigta komisija Stalino nusikaltimams tirti". Vytautas Plūkas - "Stasys Sližys - muzikos vaidila". Edita Nazaraitė - Poezija. Iš Gabrielės Petkevičaitės prisiminimų - "Kudirkos aplankymas 1898 m.". Vaizdai iš naujojo lietuvių arkivyskupo įšventinimo. Garbės prenumeratorių sąrašas.

Anglų kalbos dalyje randama: Stasys Sližys. Frances Vaškiūtė- Fischer - "Nauji laikai, senos vėliavos. Ona Beleckienė, sovietų vykdomose masinėse žudynėse išlikusi gyva, pasakoja. Frances Vaškiūtė-Fischer - "Rytai-Vakarai susitinka Tarptautiniame Džiazo festivalyje Vilniuje". Liucija Mažeikienė - JAV Prezidento galutinio balsavimo kolegijos narė. Aloyzas Baronas- novelė "Ant Beprotybės Ribos". Lietuviškos Radijo Programos.

Viršelyje Stasio **Sližio** nuotrauka.

Visas žurnalas iliustruotas įdomiomis nuotraukomis.

LIETUVIŲ DIENŲ gruodžio numeryje lietuviškoje dalyje randama: Vysk.P. Baltakio - "Mieli broliai, sesės lietuviai"; Juozo Giedraičio - "Tautos Fondo Veikla". VLIK'o Padėkos Žodis; Pauliaus Jurkaus - "Juozas Giedraitis Tautos Fondo Ugdytojas". Anatolijaus Kairio- "Ir Aš Paskambinsiu". A.F.S. - "Pavykęs VLIK'o Seimas." Dr.A. Budreckio - "VLIK'o Seimo Atidarymas". X.Y.- "Praeity Nenuskendę Veidai ir Vardai". Bernardo Brazdžionio - eilėraštis "Kalėdų Kristau".

Anglų kalbos dalyje: Juozas Giedraitis. "Lietuvė Moteris Princų ir Karalių Šalyje /karalienė Morta, kunigaikštytė Aldona, D.L.K.Birutė, D.L.K.Vytauto žmona Ona, Barbora Radvilaitė/. Aloyzo Barono - "Ant Beprotybės Ribos". Arūno B.- "Rūtos Lee Pagerbimo Puota". Reformos Sovietų Sąjungoje. Švenčių linkėjimai.

Viršelyje Juozo Giedraičio nuotrauka. Gausiai iliustruota nuotraukomis.

"Lietuvių Dienos" mėnesinis žurnalas leidžiamas Antano F.Skiriaus. Prenumerata $20,- metams, Kanadoje $30 (Can.). Prenumeratą siųsti "LD" **4364** Sunset Blvd., **Los Angeles, CA, USA, 90029.**

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI !

TVANKSTĖ, Karaliaučius. Vokiškai Königsberg. Sovietai-rusai praminė Kaliningrad. Lietuvos miestų herbai — *dail. Telesforas Valius* — iš *Algirdo Gustaičio Lietuvos žemėlapio*, išleisto Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugijos, Čikagoje, 1982 m.

● TVANKSTĖ- Rytų Prūsijos sostinė (buvo rašoma ir Tvanksta), dar 1413 m. minima tokiu vardu.

XIII-XIV a.kryžiuočiams ten pastačius pilį, tarnavusią karo žygiams su sembų gentimi, ji,tarp kitų įvairių rašybinių vardų, buvo praminta Kunigsbergk (Dusburg) ir vėliau Königsberg.

Nuo XVIII a. įvairiose Karaliaučiaus-Tvankstės spaustuvėse vis daugiau ėmė rodytis raštų vokiečių kalba apie Mažąją Lietuvą, jos gyventojus ir apie lietuvių kalbą.

Karaliaučius į didmiestį išaugo XX a.pradžioje, tapęs pirmaeiliu tranzito uostu, pro kurį buvo išvežama Lietuvos, Gudijos ir šiaurinės Ukrainos žemės ūkio gaminiai.

Karaliaučius yra natūralus, ūkiniu-geografiniu požiūriu, Lietuvos uostas. Šalia to, užnugarinių periferijų pagrindiniai keliai eina taip pat per Lietuvą.

1945-54 m. buvusieji miesto gyventojai ištremti į Rusiją, o į jų vietą atkelti rusai./Anot ten apsilankiusiųjų- kraštas ir buvę tvarkingi ūkiai - apleisti, laukai pūdymuoja/.

Karaliaučiaus-Tvankstės miesto daugelis gyventojų žuvo 1945 m. pradžioje, rusams imant apsuptą miestą, ir mirė badu 1945-47 m.

PIENO MUZIEJUS KAUNE

Visokių muziejų esama, o Kaune įsteigtas ir Pieno Muziejus. Stenduose- šimtai eksponatų, bylojančių pienininkystės ir pieno pramonės istoriją, didelė biblioteka su nemažu skaičium retų leidinių. Juose yra ir tokių, kur aprašoma lietuvių liaudies patirtis, senieji sviesto, sūrio, grietinės gamybos būdai . Prie medžiagos surinkimo daug prisidėjo mūsų kraštotyrininkai. Muziejaus medžiaga pradėjo domėtis ir mokslininkai, norėdami atgaivinti senuosius verslus ir gamybos receptus.

O vargšės karvutės, nukentėjusios nuo nemokšiškai duodamų trėšimo įstatymų, sergančios dar tikrai nežinia ar ne nuo Černobylio liekanų, žadamos pakeisti sveikomis, naujomis veislėmis.

Ne be reikalo Lietuvos ekologai ir gamtos apsaugos grupės kėlė ir kelia triukšmą.

****

Ištisais šimtmečiais beveik visi Mažosios Lietuvos miestai, miesteliai, kaimai turejo gražius, skambius lietuviškus vietovardžius. **1938** m hitlerine administracija juos pakeite grynai vokiškais, daugiausia nieko bendro neturinčiais su lietuviška praeitimi, vietovardžiais. **1953** m. bolševikiniai okupantai savo ruožtu panaikino visus vokiškus vietovardžius ir įvede rusiškus, irgi nieko bendra neturinčius su lietuvi±ška praeitimi. Pav., Tilže - Sovietsk, Tvankste-Karaliaučius tapo Kaliningrad, Tolminkiemis (Donelaičio gyvenviete) - Čystyje Prudi ir t.t.

Mažojoje Lietuvoje išleista: **1547 m. - pirmoji spausdinta knyga lietuvių kalba - Martyno Mažvydo katekizmas, 1706 m. - pirmoji lietuvių grožines literaturos knyga - Ezopo pasakečios, 1653 m. - pirmoji lietuviška gramatika, 1708 m. - pirmasis lietuviškas elementorius "Skaitytines", 1845 m. pradetas leisti pirmasis lietuviškas laikraštis "Keleivis"** ir t.t.

/Dr.Jonas A.Stikliorius: "Mažoji Lietuva Seniau ir Dabar"/.

● VILNIAUS Konservatorijos solinio dainavimo klasę baigė šie operos dainininkai: Aušra Cicėnaitė, Egidijus Mažintas, Gražina Miliauskaitė ir kamerinė dainininkė Dalia Miniotaitė.

Konservatorijos docentai - Rimantas Siparis ir dir. Vytautas Viržonis su koncertmeistere Jūrate Paliūnaite paruošė italų klasiko G.C.Mennotti operos "Telefonas arba Meilė Trise" spektaklį, kuriame dalyvavo naujieji solistai.

Spektaklis buvo nufilmuotas ir rodomas Lietuvos televizijos programoje.

Liškiavos gyventojai, matę spektaklį, surinko lėšų Kernavės pilies atstatymui.

Naujieji solistai- A.Cicėnaitė ir E. Mažintas dirbs Kauno muzikiniame teatre, o G.Miliauskaitė - Klaipėdos muzikiniame teatre.

APDOVANOJO LIETUVOS ARCHITEKTUS

Sovietų Sąjungos architekturos apžiuroje už geriausią 1988 metų kurinį medaliu apdovanoti architektai R. Krištapavičius ir V. Dineika. Jų kurinys- Ignalinos bažnyčios projektas. Kiti lietuviai architektai gavo du diplomus už įgyvendintus architekturos projektus.

LAUKIA SIBIRO TREMTINIŲ

Moletų rajono Skudutiškio kolchozo nariai nutarė du vienbučius gyvenamuosius namus paskirti iš Sibiro norinčioms sugrįžti lietuvių šeimoms.Pažadeta darbingus šeimų narius aprupinti darbais.

APIE AUTOMOBILĮ

Amerikietiškasis automobilis nukeliavo ilgą kelią nuo 1896 metų, kai Charles Duryea pagamino "motorinį vagoną" ir parodė jį nustebusiai publikai. Tą jo parodą lydėjo klaunai, jojikai ir cirko "Barnum & Baily" važmenys ekstravagantiškame spektaklyje.

"Brangiai kainuojantis žaislas" tuo laiku, dabar yra tapęs neatskiriama amerikietiško gyvenimo dalimi.

Automobilio kelias iki dabartinių jo modelių liudija nuolatinį eksperimentavimą tūkstančių tos srities pionierių, skatinamų privačios iniciatyvos kompetitorių. Žemiau matote eilę istorinių automobilių, populiarių modelių, kuriuos tikrai labai mėgo jų savininkai ir keletą vaizdų iš ano laikotarpio.

Taip atrodė ir ano meto kelionių patarimai:

- Naudokite kramtomąją gumą užtaisymui prakiurusios gazolino žarnelės.
- Turėkite kelionėje su savim eterio skardinelę, jei žiemą neužsiveda motoras.
- Perkaitintą motorą galima patikrinti taip: užspjaukite ant jo. Jeigu čirškia, viskas tvarkoj. Jeigu pakyla garas - patikrinkite radiatorių.
- Perkoškit mašinos gazoliną per zomšo gabalą, jei norit išvalyti nešvarumus ir pašalinti susirinkusį vandenį. Jeigu užvedimo žvakės nusmunka, kai užsukat motorą pririškite su virvele į tinkamą poziciją.
- Dėžutė avižų dribsnių labai praverčia, jeigu radiatorius pradeda varvėti. Supilkite dribsnius į šiek tiek vandens. Kai pradeda išsipūsti, užpilkite į radiatoriaus skylę. Sudžiūvęs arklio mėšlas irgi tam tinka, ir žinoma, jo visada lengva gauti.
- Atnaujinti prakiurusią padangą galima taip- įpumpuoti puodelį sukapotų plunksnų ir karšto molaso. Sukti padangą, kad mišinys lygiai išsidėstytų ir užklijuotų skylutes.
- Daugiau nebereikia vežtis su savim ginklo, jeigu keliaujate po vakarines valstijas.
- Lietingom dienom praverčia perpjautas svogūnas, nes juo patrynus langą, neapsitraukia. / Parinko Ž. /

1896 m. pirmasis "motorinis vežimas" pagamintas Dureya .

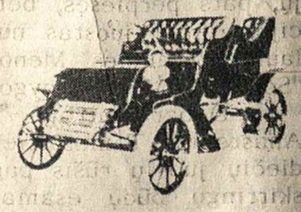

1903 m. pirmasis Cadillac modelis

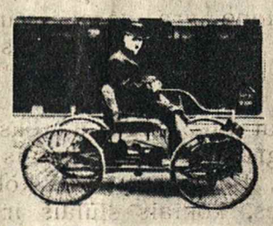

1896 m Henry Ford su savo "keturračiu"

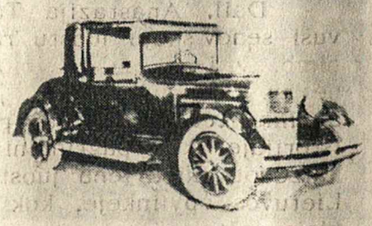

1926 m. pirmasis Pontiac modelis

● - Kai Petras prarado investacijas, pusė jo draugų nuo jo atsitraukė.
- O kita pusė?
- Dar nesužinojo, kad jis prarado.

● - Keista, Jonai, - sako ūkininkas vienam iš savo samdinių. - Visada vėluoji į darbą, nors gyveni čia pat ūkyje. Va, Petras, kuris gyvena už poros kilometrų, visada laiku ateina.
- Kas čia keisto, - atsakė Jonas. - Jei Petras vėluojasi iš ryto, jis visada gali paskubėti, bet jei aš vėluoju, aš jau čia ir esu.

● Panelė: " Žinau, kad jis turtingas, bet ar ne per senas, kad vadintum tinkamu kandidatu vedyboms?"
Ponia: "Brangute, jis per daug tinkamas, kad būtų vadinamas per senu."

● Du draugai diskutuoja vedybas:
- Juk nevestum merginos tik dėl jos pinigų? - klausia draugas.
- Ne, - atsako draugas,- bet aš neturėčiau širdies leisti jai numirti senmerge vien dėl to, kad ji turėjo pinigų.

● Automobilis vaidino didelę moralinę rolę Amerikos gyvenime: jis panaikino arkliavagystę.

● Reagan'as, Gorbačiov'as ir Marcos plaukė kartu laivu ir užėjus didelei audrai, turėjo tiktai vieną gelbėjimosi ratą.
Reagan'as sako: "Kadangi aš esu vyriausias amžiumi, aš turėčiau gauti gelbėjimosi ratą".
Gorbačiov'as sako: "Kadangi aš esu stipriausio pasaulyje krašto vadas, aš turėčiau jį gauti".
Marco sako: "Būkime demokratiški - balsuokime".
Ir laimėjo Marco 19:2 balsais.

Mįslės:

● Už balto beržyno vilkas staugia. (Liežuvis)

● Kai jaunas buvau, kalnus, žemes verčiau, o kai pasenau - šokt mergas vedžiau. (Jaučio oda)

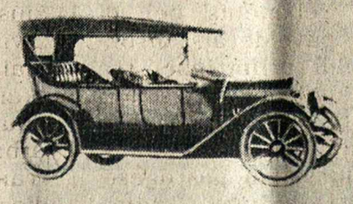

1913 m. Chevrolet 6 modelis su stogu ir langu.

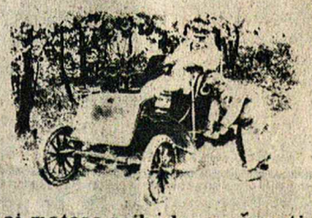

...Kai motorą reikėdavo užvesti sukant rankeną...

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

1989 metų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Iš Montrealio,

Nuo GEGUŽĖS 12 d. iki GEGUŽĖS 26 d. - $1999.
Nuo BIRŽELIO 30 d. iki LIEPOS 14 d. - $ 2199.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis
į: L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel,
Duvernay, Laval, Qué. Canada. H7G 4K7.
Tel.: (514)-669-8834.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties
Programos vedėjas : LIUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

AUDRA Travel CORPORATION

1989 m. kelionės į LIETUVĄ

"NAUJAMETINĖ"
gruodžio 27/88 - sausio 10/89
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - $2100 Kan.

"VASARIO 16-TOJI"
vasario 10-21
(Vilnius-Kaunas-Druskininkai)
AIR FRANCE Kaina - $1989 Kan.

"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI!"
Gegužės 26 - birželio 6
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina-$2100 Kan.

"PAVASARINĖ"
gegužės 14-26
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR Kaina-$2100 Kan.

"GEGUŽINĖ"
Gegužės 26 - birželio 12
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
AIR FRANCE Kaina-$2600 K.

"ŠVENTINĖ"
Birželio 30 - liepos 16
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
FINAIR Kaina-$2600 Kan.

"ŽOLINĖ"
Rugpjūčio 11-20
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR Kaina-$1999 Kan.

"JUBILIEJINĖ"
Liepos 14-25
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina-$2220 Kan.

"BOBŲ VASARA"
Rugsėjo 6-19
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina-$.2150 K.

"GINTARINĖ PALANGA"
Rugpjūčio 11-27
(Palanga)
FINAIR Kaina-$2350 Kan.

"RUDENINĖ"
Spalio 6-17
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina-$1999 K.

Į kelionės kainą įskaityta: pilna kelionės kaina, mokesčiai, vizos mokestis, kelionės, sveikatos, gyvybės ir bagažo drauda. Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų. Kainos garantuojamos - įmokėjus visus pinigus. Vietos garantuojamos - įmokėjus $300 rankpinigių. (Po naujų metų numatomas kelionių kainų pakėlimas).

KVIEČIAME UŽSISAKYTI KELIONĘ DABAR!
Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7, Kananda
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

toronto

• Sausio mėn.8 d., sekmadienį buvo rodoma Lietuvių Namuose vaizdajuostė iš Lietuvos Sąjūdžio Seimo, vykusio Vilniuje 1988 m. spalio mėn. 22-23 d.d.

Rodymo metu komentarus ir paaiškinimus patiekė Sąjūdžio delegatas iš Kauno, kuris šiuo metu lankosi Toronte. Tai jaunas kun. Ginautas **Kabašinskas.** Jis yra Kauno Prisikėlimo Parapijos vikaras. (Kaip žinome, neseniai buvo pranešta, kad grąžinta Prisikėlimo bažnyčia tikintiesiems. Joje buvo įsteigtas fabrikas po konfiskavimo). Kun. Kabašinskas kalbėjo ne kaip dvasiškis, bet kaip Kauno miesto delegatas. Prie Sąjūdžio veiklos apibūdinimo prisidėjo ir šiuo metu viešintis Toronte kun. Romualdas **Ramančiauskas.**

Vaizdajuostės rodymo popietę suruošė KLB Toronto Apylinkės Valdyba ir LN Kultūros Komisija.

Lietuvių Namų Žinios

PARENGIMAI LIETUVIŲ NAMUOSE:

• **Sausio 14 d.** - "TAURO" METINIS BALIUS. Rengia T.O.Medžioklės ir Žūklės Draugija.

• **Sausio 15 ir 22 d.d.**- PASKAITOS. Rengia LN Kultūrinė Komisija.

• **Sausio 28 d.**- "CASINO" VAKARAS. Rengia Toronto MAIRONIO Mokykla.

• **Sausio 29 d.** -PASKAITA. Rengia LN Kultūrinė Komisija.

• **Vasario 4 d.** -TRADICINIS UŽGAVĖNIŲ KARNAVALAS. Rengia LN Visuomeninės Veiklos K-tas

• **Vasario 5 d.** -PASKAITA. Rengia LN Kultūrinė K-misija.

• **Vasario 5 d.**- PIETŪS. Rengia Išganytojo Parapija.

• **Vasario 12 d.** - POPIETĖ BAZARAS. Rengia Tautinių šokių grupė ATŽALYNAS.

• **Kovo 5 d.**- KONCERTAS. Rengia LN Kultūrinė K-Komisija

• **Kovo 19 d.** -KONCERTAS. Išganytojo Parapijos Choras.

• **Balandžio 1 d.**- JAUNIMO ŠOKIAI. Rengia Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga

• **Balandžio 2 d.**- VELYKŲ STALAS. Rengia Lietuvių Namai.

• **Balandžio 9 d.** - LN METINIS SUSIRINKIMAS. Rengia Lietuvių Namai.

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė 3 asmenys iš Vilniaus, A.N. Parsons iš Orilijos, Ont., Mary Dainys iš Montrealio.

• LABDARA Lietuvių Slaugos Namų Statybos Fondas peršoko $100.000,- ribą. Šia proga LSN planavimo komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems.

Aukojo: po $300,- Wassagos Moterų Būrelis, Joseph Stankė. Iš viso šiuo metu statybos fonde yra $ 100.135.05. Aukos priimamos PARAMOJE sąsk.nr. **8711,** PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KOOPERATYVE sąsk.Nr.**155332.17** ir TALKOJE sąak. Nr.**4259.** Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių ir kvitai bus išduodami aukotojams sausio mėnesyje.

• LN vedėjas Teodoras **Stanulis** išvyko atostogų į Australiją gruodžio mėn. 20 d. ir sugrįš į darbą sausio mėn.10 d. Jo pareigas perėmė LN valdybos vicepirmininkas Valteris **Dauginis.**

• Sekmadienio popietėje Veronika Mikelėnienė atšventė 80 metų gimtadienį savo giminių ir draugų tarpe.

• LIETUVIŲ EVANGELIKŲ IŠGANYTOJO PARAPIJOJ iškilmingomis pamaldomis buvo atžymėtas Kūčių vakaras. Giedojo Parapijos choras. Kalėdų dieną vyko rytinės pamaldos.

Nuo 1989 m. sausio mėn. 1 d. pamaldos vyks įprastu laiku- 9 val.45 min.ryto.

- Parapijos Moterų Draugija paaukojo parapijai $500,- ir Lietuvos Evangelikų Teologijos Fondui $100.

st.catharines

• KLARA STANKIENĖ perėmė iš A.Gverzdžio tvarkymą mūsų bibliotekos. Ji dabartinėje Lietuvoje yra baigusi atatinkamus mokslus. Toje srityje rašo į spaudą.

• 50 m. VEDYBINĖ SUKAKTI atšventė **K.J. Dervaičiai.** Atšventė plačiu mastu. Dalyvavo net giminės iš Lietuvos. Gavo daug sveikinimų, gėlių bei dovanų. K.J.Dervaičiai - vieni žymiausių ir pastoviausių lietuvybės veikėjų. Ir dabar yra Bendruomenės valdyboje bei įvairiose lietuvybės pareigose per visą eilę metų.

• PERRINKTA BEVEIK TA PATI BENDRUOMENĖS VALDYBA, nors tam reikėjo net dviejų susirinkimų. Vieni nariai tikrai pasišventę lietuvybės darbui, kiti dedasi tokiais, metai iš metų laikydamiesi nuo pareigų atlikimo patogiame atstume.

• AUTO AVARIJOJE sunkokai nukentėjo **Jūratė Vyšniauskaitė.** Ji studijavo žurnalistiką Anglijoje, rašo į kanadišką spaudą, ruošėsi studijų reikalais vykti į Japoniją. Lietuvybės darbe daug padeda tėvui, ilgamečiui Kanados Lietuvių Veteranų Sąjungos, Niagaros Skyriaus darbuotojui. Gruodžio 8 d.žiniomis, Jūratė tebėra ligoninėje, bet sveikata eina geryn. **Kor.**

winnipeg

• Winnipeg'o lietuviai, susirinkę į Lietuvių Bendruomenės susirinkimą, nepamiršo ir Kanados Lietuvių Fondo, paaukodami: $75,- K. Strikaitis; $ 50,- M.ir E.Šarauskai; $30,- V.Zavackienė ir $10,- V.ir J.Krikščiūnai.

Nuoširdus ačiū. KLF

DETROIT

BALF'AS STIPRIAI VEIKIA

BALF'o direktorių suvažiavime Detroite praeitų metų lapkričio mėn. 7 d. buvo apžvelgti atlikti darbai. Apie atliekamą šalpos darbą pranešė centro valdybos narių pranešimai. Buvo įdomu išgirsti pirm. M.Rudienės pranešimus apie sėkmingai pasibaigusį dr. Vytauto Skuodžio išlaisvinimą ir atvykimą į JAV ir valstybinę laikiną paramą, o dukrai stipendiją studijuoti kolegijoje. BALF-F'o pastangų dėka buvo gauta pašalpa ir dr. K.Eringiui. Taip pat šios organizacijos dėka pavyko atsikviesti į JAV dr. A.Statkevičių.

Punsko lietuviams nuolatinai siunčiami drabužiai, vaistai ir kartais net maisto produktai. Kartotekoje yra apie 200 remiamų punskiečių adresų.

Vasario 16 Gimnazijai per paskutinius 9 mėnesius persiųsta $25.416. Kardinolui V.Sladkevičiui paskirta $3.000,- auka Lietuvos tikinčiųjų reikalams.

Paskirta $5.000,- BALF'o Archyvui įrengti Putnamo kambaryje.

Aukos BALF'ui nemažėja, išsilaiko ligšioliniame lygyje.

Suvažiavimas baigtas koncertu ir vaišemis.

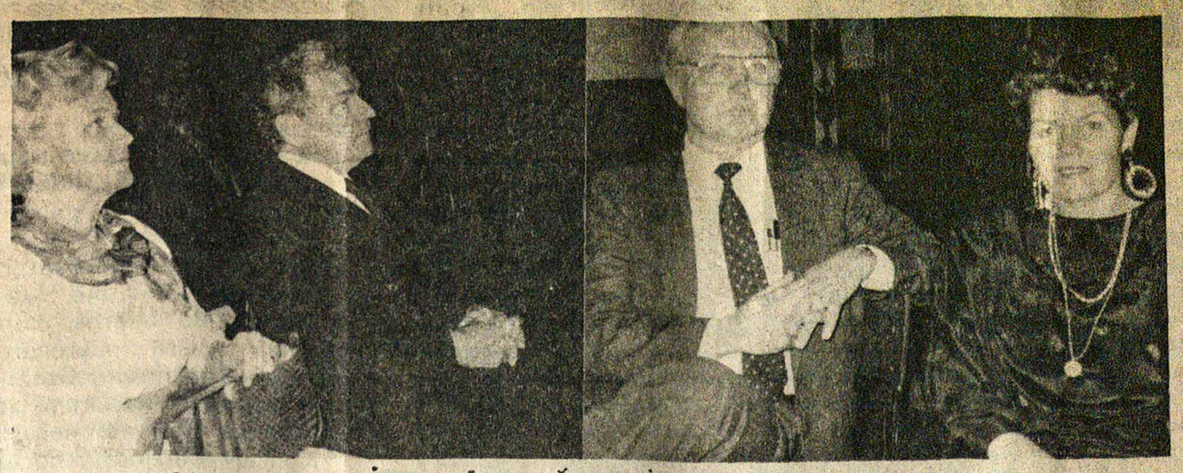

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO ŠVENTĖS MINĖJIMAS TORONTE 1988.II.20 d. Meninę programą stebi Konsulo pavaduotojo žmona Gražina ir konsulo pavaduotojas Haris Lapas, Pulkininkas Ltn. inž. Rimantas Dirvonis ir I. Pečiulienė.

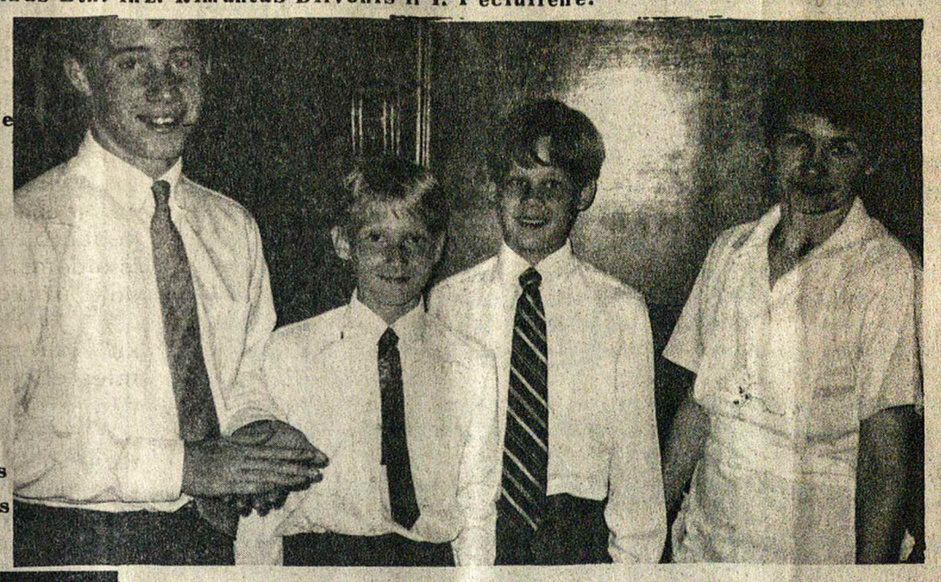

Iškilmingoje vakarienėje Toronto pranciškonų Prisikėlimo parapijoje svečiams patarnavo vakarienės metu: Kristupas Boudic, Aras Baziliauskas, Linas Underys ir virtuvės viena iš šeimininkių.

Abi nuotraukos St. Varankos

AUSTRALIJA

SKELBIAMAS KONKURSAS

Australijos Lietuvių Fondas skiria 2 konkursines literatūros premijas po $1.000,- kiekvieną, norint paskatinti Australijoje gyvenančių jaunesniosios ir vyresniosios kartos lietuvių kūrėjus.

I-oji premija- jaunimui iki 35 m. amžiaus, II-oji premija- amžius neribotas.

Konkurso sąlygos:

1. Novelės tema pageidautina iš lietuvių gyvenimo. Ją pasirenka pats autorius. Jos ilgis- 50 mašinėle rašytų puslapių (gali būti ir mažiau).
2. Premijai bus priimami lietuvių ir anglų kalba rašyti veikalai.
3. Rašinius prisiųsti iki 1989 m. **birželio mėn.30 d.**
4. Pageidautina, kad rankraščiai būtų parašyti mašinėle, pakanka po 1 egz.
5. Siunčiant rankraštį, naudoti slapyvardę, pridedant užklijuotą voką su tikra pavarde, adresu ir telefonu.
6. Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba pakvietė kvalifikuotus asmenis, kurie maloniai sutiko sudaryti vertinimo komisiją: **Elena Jonaitienė, Isolda Davis ir Alena Karazijienė.**

Pagrindinė Konkurso ruošėja yra Krašto Valdyba.

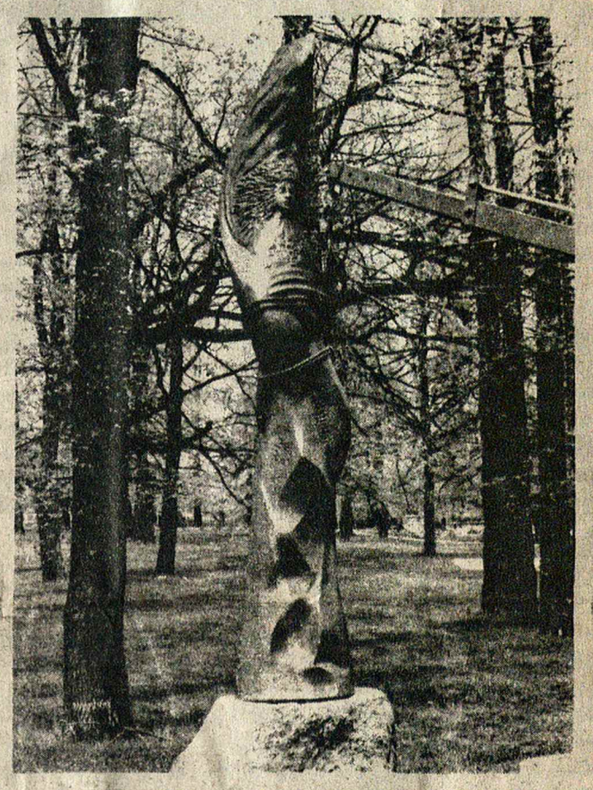

Skulptūra "Eglė Žalčių Karalienė" skulptorės Ievos Pocienės darbas, 1988 m. lapkričio 5 dieną buvo padovanota Canberros miestui, o per jį visai tautai, švenčiant Australijos 200 metų jubiliejų.

Į AUSTRALIJOS SPORTO DIENAS ATVYKO SPORTININKAI IŠ LIETUVOS

Lietuvos sportininkams III-se Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynėse Adelaidėje atstovavo šie sportininkai: Jaunių, iki 21 metų amžiaus, Lietuvos krepšinio rinktinė, kurią sudarė Kauno "Žalgirio" ir Vilniaus "Statybos" komandų žaidėjai. Rinktinės treneris Raimundas Sargūnas. Pavieniai sportininkai: plaukime - Tučiūtė Aida (Vilniaus "Žalgiris"), Mažuolis Raimondas (Vilniaus "Žalgiris"), tenise - Mackevičiūtė Jūratė (Vilniaus "Žalgiris"), stalo tenise - Laimaitė Aušra (Vilniaus "Žalgiris"). Grupės vadovas Artūras Poviliūnas, Lietuvos Valstybinio Kūno Kultūros ir Sporto komiteto pirmasis pavaduotojas. Viso grupėje atvyko 14 asmenų.

• ADELAIDĖS PENSININKŲ KLUBAS praeitų metų pabaigoje atšventė savo įsisteigimo penkmetį. Paskutiniame dešimtmetyje žymi Australijos lietuvių dalis tapo pensininkais.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
8½% už 90 dienų term. indėl.
8¾% už 6 mėn. term. indėlius
8¾% už 1 m. term. indėlius
9 % už 2 m. term. indėlius
9¼% už 3 m. term. indėlius
9½% už 1 m. GIC mėn. palūkanas
10¼% už 1 m. GIC invest. pažym.
10¼% už 2 m. GIC invest. pažym.
10¼% už 3 m. GIC invest. pažym.
8½% už pensijų planą (variable rate)
10¼% už 1 m. term. pensijų planą
10¼% už 2 m. term. pensijų planą
10¼% už 3 m. term. pensijų planą
8½% už pensijų fondą – RRIF (v.r.)
8½% už namų planą OHOSP (var. rate)
7 % už taupymo sąsk.
8¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo 11½%
už neklinojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11¼%
2 metų 11½%
3 metų 11¾%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 10½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 67 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000 Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:
90-179 d. term. ind. 8¼%
180-364 d. term. ind. 8¾%
1 metų term. indėlius 8¾%
2 metų term. indėlius ..... 9 %
3 metų term. indėlius 9¼%
1 metų GIC-met. palūk. 10¼%
2 metų GIC-met. palūk. 10¼%
3 metų GIC-met. palūk. 10¼%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 9½%
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 8½%
RRSP-1 metų term. ind. ... 10¼%
RRSP-2 metų term. ind. ... 10¼%
RRSP-3 metų term. ind. . 10¼%
Specialią taup. s-tą ..... 8 %
Taupomąją sąskaitą .....12 %
Kasd. pal. taupymo sąsk . 8 %
Kasd. pal.čekių sąsk. iki .. 5¾%

IMA UŽ:
Asmenines paskolas nuo 11½%
Sutarties paskolas nuo 11½%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11¼%
2 metų 11½%
3 metų 11¾%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 10½%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas sėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS!
533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS * * GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA-INSURANCE
WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų: 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.
SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

hamilton

● Iškilmingai paminėta Lietuvos Kariuomenės Atkūrimo 70 metų sukaktis. Minėjimą rengė DLK ALGIRDO Šaulių Kuopa. Jaunimo Centre vyko iškilmės ir koncertas, o AV bažnyčioje iškilmingos pamaldos, dalyvaujant organizacijų atstovams su vėliavomis. Šaulių KUopos p-kas P.Kanopa tarė įžanginį žodį, kleb.kun.J.Liauba sukalbėjo invokaciją. Po trumpą žodį tarė KLB Hamiltono LB Apylinkės naujoji pirmininkė Angelė Krivinskaitė, KLB Krašto V-bos atstovas J.Krištolaitis, išeivijos LŠS pirm.M.Abarius, atvykęs iš Detroito ir LŠS garbės teismo pirm. St.Jokubaitis.

Meninę programos dalį atliko AV Parapijos Choras įdomiu repertuaru, gabiai diriguojamas muz. Darijos Deksnytės. Darija Deksnytė yra taip pat ir AV parapijos vargonininkė. Ji taip pat veda ir KLB Krašto Valdybos raštinę Toronte.

● KALĖDŲ EGLUTĖS tradicija gyvai palaikoma Hamiltono Vysk.M.Valančiaus Lituanistinėje Mokykloje. Š.m. gruodžio mėn. 18 d. Jaunimo Centre buvo mokinių suvaidintas vaidinimas "Nuostabioji Valanda".

Taip pat naujaisiais 1989 m. mokytojai sugalvojo naujų būdų kaip sudominti vaikus ir jų šeimų narius naujais lietuvių istorijos ir kalbos projektais.

I.

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

A.a. **Stasio Raupėno atminimui:** po $25,- St. Dalius, J. Asmenavičius; po $20,- P. Pleinys, V. Svilas, E. Apanavičius, P. Sakalas, L.D.Gutauskas, J. Butkevičius; po $15,- K.L.Meškauskas, R.J.Pleinys; po $10,- P.Zubas, M. Repečka, J.Astas, H.Rimkevičius, E.E.Kudaba, L.Kubilius.

A.a. **Aldonos Kežinaitienės atminimui:** $ 30,- M.V. Leparskas; $25,- Kun. Alg.ir Rūta Žilinskai (Missisauga, Ont.), J.Asmenavičius, Sofija ir Stasys Rakščiai; po $20, A.G.Grajauskas, G. Skaistys, I.P.Girnius, V.Pilkauskas, E.Apanavičius, R.J.Pleinys, P.Z.Sakalas, L.G.Klevas, Algis Čiaučionas (Islington,Ont.), O.Svarinskienė (Islington, Ont.), U.Bleizgienė (Toronto,Ont.), A.Petraitienė; po $ 15,- K.H.Norkus, P.Šidlauskas, M.L.Repečka; po 10,- J.Karaliūnas (St.Catharines,Ont.), P.M.Šiulys, A.J.Gedrimas, V.Geležinis, J.Bajoraitis, A.Z.Pulianauskas, V. Simanavičienė (Missisauga,Ont.).

A.a. **Antano Šilgalio atminimui:** $40,- V. Narkevičius; po $25,- L.E.Klevas, P.T.Kareckas, V.Seniūnas; po $20,- M. Pikė, P.Zabarauskas, P.Z.Sakalas, J. Asmenavičius; po $15,- M.L.Repečka, R.J. Pleinys, A.D. Maksimavičius; po $10,- P. Šiulys, J. Stankus, J.Bajoraitis, S.P.Ročys(Toronto,Ont.), V.R.Bartninkas, E.V.Sakavičius, St. Milerienė, K.E. Simaitis; $5,- B. Latauskienė.

A.a. **Jono Didžbalio 7 metų mirties prisiminimui** jo žmona Albina Didžbalienė aukojo $100.

A.a. **Juozo Domeikos 3 metų mirties atminimui** jo žmona Stefanija Domeikienė aukojo $50.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS širdingai dėkoja už aukas.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
— įsikūręs nuosavuose namuose —

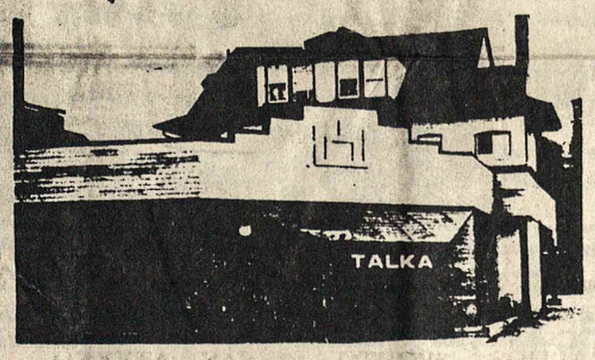

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 28 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
Indėlius (P.C.A.)	3 %	asmenines paskolas	13.5%
santaupas	6.5%	nekiln. turto pask. 1 m.	11.75%
kasd.pal.taupymo s-tą	6 %	nekiln. turto pask. 3 m.	12.5%
90 dienų indėlius	9 %	*Nemokamas čekių ir*	
1 m. term. indėlius	10.25%	*sąskaitų apmokėjimo*	
1 m. term. ind.mėn.pal.	9.75%	*patarnavimas.*	
3 m. term. indėlius	10.5%	*Nemokama narių gyvybės*	
RRSP ir RRIF (pensijos)	8 %	*drauda pagal santaupų*	
RRSP ir RRIF 1 m.	10.25%	*dydį iki $2.000.*	
RRSP ind. 3 m.	10.5%	*ir asmeninių paskolų*	
		drauda iki $25.000.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais– nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais – nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais – nuo 9 val.r iki 12 val. r. Liepos – rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Dino VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Émard
766-2667

Maloniai kviečiame visus į **25-rių metų**

SUKAKTUVINĮ BANKETĄ

Hamiltone, Jaunimo Centro salėje

Sausio 28, šeštadienį,
PRADŽIA
18:30 val.

Bilietai parduodami iš anksto, prie numeruotų stalų kas sekmadienį po pamaldų **Jaunimo Centre - $15.00 asmeniui.** Svečiai bus pavaišinti **šilta, įvairia vakariene ir vynu.**

Meninę programą atliks **Klivlando vyrų Oktetas** prieš vakarienę. Šokiams gros **Benny Feery orkestras,** veiks **baras.**

Banketo pranešėja - **L. Stungevičienė.**

Hamiltono Lietuvių Žūklautojų ir Medžiotojų Klubo „Giedraitis" valdyba.

● **Dr. A.T.Gailius,** prisimindamas savo senelį, Mažosios Lietuvos patriarchą MARTYNĄ GAILIŲ, paaukojo $ 50,- Kanados Lietuvių Fondui.

Nuoširdus ačiū. KLF

● KLFonde savo įnašus padidino, įnešdami po $100 - **P.Sakalas** ir **Br.Stepanavičius.**

Everestas Apanavičius tapo nauju Kanados Lietuvių Fondo nariu, paaukodamas $1.000.

Nuoširdžiai dėkojame! KLF.

Z. Pulianauskas

PIRMUOSIUS ŽINGSNIUS KANADOJE PRISIMENANT

Spalio 9 d., 1947 m.šimtas lietuvių "dypukų" pirmą kartą palietė kojomis Kanados žemę Halifax'o uoste, išlipę iš laivo. Jie čia buvo atplukdyti iš Hanau stovyklos Vokietijoje pagal stovykloje pasirašytą sutartį, dirbti 10 mėnesių miškuose. Artėjant prie uosto, kiekvienas keliautojas gavo po 5 kanadietiškus dolerius smulkioms išlaidoms. Specialiai dar buvo laive priminta, kad Kanadoje už vokiškas markes nieko nebus galima nusipirkti.

Iš Hanau stovyklos 200 lietuvių viengungių "dypukų" jau rugpjūčio mėnesyje buvome nukelti į Diefholz'o miestelio lagerį ir ėjo gandas, kad rugsėjo mėnesio pradžioje mus jau veš į Kanados miškus.

Apie rugpjūčio pabaigą, vieną dieną keli "dypukai", išėję pasivaikščioti lagerio takais, pastebėjo apie barakus bestoviniuojančias moteris. Labai nustebo, nes čia mums atvykus jų nebuvo ir niekas nematė, kada jos čia atsirado. Vyrai tuojau sugrįžo į barakus ir tą naujieną pranešė barake buvusiems vyrams. Po valandėlės vienas, kitas vyrukas išdrįso nueiti į baraką pas tas moteris ir pasikalbėti. Sužinojo, kad jos bus gabenamos Kanadon, bet kada ir kaip, niekas negalėjo pasakyti.

Vėliau, į baraką sugrįžęs vienas jo gyventojas, sako: "Vyrai, jums pasakysiu naujieną!" Tuojau pradėjo klausinėti, kas atsitiko. Jis tęsia toliau:" Dabar buvau raštinėje, ten man pasakė, kad vakar vakare čia atvyko 100 moterų "dypukių", jas iš čia išvež anksčiau, negu mus, o mes čia turėsime sėdėti ilgesnį laiką"! Po šių žodžių užviešpatavo tyla.

Sekančią dieną iš raštinės pradėjo kursuoti žinia, (dar neoficiali), kad rugsėjo pradžioje iš čia į Kanadą veš tas moteris ir prijungs dar 100 vyrų. Kita šimtinė vyrų čia turės pasilikti ilgesnį laiką.

Tai nugirdę, dalis vyrų pradėjo nerimauti ir lankytis raštinėje. Ten patvirtino girdėtas žinias, kad su šimtine moterų vyks tik viena šimtinė vyrų pagal sąrašą, kuris buvo padarytas dar Hanau stovykloje. Netrukus raštinėje jau kabojo paliekamų vyrų sąrašas.

Rugsėjo pradžioje tos dvi šimtinės ir išvyko, nespėjus mums jų pamatyti ir palinkėti laimingos kelionės.

Likusioji viengungių šimtinė čia liko ilgesnį laiką "atostogauti" ir nuobodžiauti, arba gal įdomiau laiką praleisti savo kambariuose prie kortų, šachmatų ar šaškių. Tačiau ir vėl buvo bėda, nes tokios prabangos dalykų mažai kas turėjo. Žinojome, kad ne per toliausiai nuo mūsų barakų buvo nemaža ukrainiečių stovykla, tačiau su ja palaikyti ryšius niekam neatėjo į galvą tokia mintis ir nebuvo jokio noro. Mažo miestelio pašonėje smagiau laiką praleisti nebuvo kur, išskyrus tik restoranuose prie alaus bonkutės, bet ir tokiems dalykams niekas nerodė apetito. Matyt, kad netikėtas moterų šimtinės atvykimas ir jų išvykimas vietoje vyrų, sugadino nuotaiką.

Maždaug po trijų savaičių pradėjo kursuoti žinios, kad netrukus ir mūsų grupė bus vežama Kanadon. Pagaliau spalių pirmomis dienomis buvo pranešta, kad turime būti pasiruošę išvykai. Galiausiai, tik vieną dieną prieš iškeliavimą buvo pranešta, kad spalio 3 d.būsime gabenami į Bremenhafen'o uostą, o iš ten į Kanadą.

Šis pranešimas visus nudžiugino. Minėtą datą atvyko auto mašinos, mes susikrovėme čemodanus ir mašinos pajudėjo. Pasiekę uoste laivą, vėl susinešėme savo turtelį, o kelionės pareigūnams atlikus patikrinimus, laivas pajudėjo Kanados link. Keliautojų širdys prisipildė naujomis viltimis ir jau kai kas pradėjo kurti planus, pasiremdami girdėtom žiniom apie gerą gyvenimą Kanados žemėje.

Dienomis laive gaudavome valgyti, o naktį visi nusileisdavo sapnų karalijon. Vieną rytą pusryčių metu jau artėjome uostan ir pagaliau laivas sustojo krantinėje. Pranešė, kad jau esame Kanados Halifax'o uoste. Tai buvo spalio mėn.9 d., 1947 metų rudenį. Kiek pamenu, tai buvo ketvirtadienis.

Iš laivo pakrante takas vedė į uosto restoraną. Palei taką buvo išstatyta kelios būdelės pardavėjų su daržovėmis ir vaisiais bei tabako pokais. Tačiau cigarečių ar popirosų veik nesimatė. Neilgai pabuvus uosto restorane, buvome susodinti į keleivinį traukinį, kuris mus turėjo nugabenti iki Blind River miestelio. Nežinau, kiek kilometrų buvo iki ten, tačiau mus vežė apie porą dienų, gal ir dar ilgiau. Kelionės laiką greičiausiai prailgino traukinio ilgas laukimas Montrealyje ir vėliau dar vienoje stotyje. Kaip ten bebūtų, šeštadienio pusdienyje pasiekem paminėtą miestelį, o iš jo buvome paskirstyti grupėmis maždaug po 20 asmenų. Taksistų automobiliais buvome nuvežti į darbovietes miškuose ir apgyvendinti ten esamuose barakuose... Tai buvo šeštadienis- spalio 12 diena, apie 2 val. po pietų.

Susidėstę barake savo daiktus, ėjome apsižiūrėti kaip viskas atrodo. Pirmas vaizdas neblogas: išėjus iš pastato, prieš akis matėsi nemaža aikštelė. Vienoje jos pusėje stovėjo keli barakai, skirti gyventi miškų darbininkams, darbovietės tarnautojams ir jų vienas, kitas skirtas smulkių prekių parduotuvei ir darbovietės viršininko raštinei.

Kiek pavaikščioje, vėl grįžome į baraką galutinai susitvarkyti su savo daiktais. Prie lovų buvo spintelės, tad susidėjom dalį savo asmeniškų reikmenų ir susitvarkėm savo lovas nakties poilsiui. (bus daugiau)

Maurice Electrique Ltée

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN — ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK – ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P 2C5
TEL: 366-5484

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite : **364-1470**

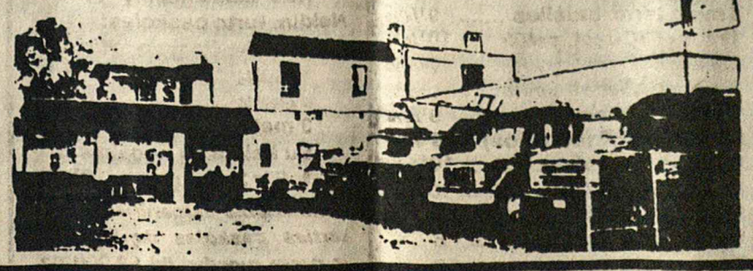

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis : V. BAČĖNAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

Mirus

ONAI GEČIENEI,

jos sūnus FELIKSĄ ir VYTĄ Gečus, dukteris M. Jonelienę, Z. Mockienę ir I. Gudaitienę, jų šeimas ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi -

M. ir J. ŠULMISTRAI
V. ir J. BILIŪNAI

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:

J.V. Danys, J.Varanavičius, J. Bataitis, L. Merkelis, K. Mileris, J.Staškevičius, K. Baltramaitis, K. Gudžiūnas A. Masionis, O.Čečkauskienė, B. Rudzevičienė, A. Augaitis, J. Dainienė, J. Jurėnas, P. Žukauskas, V. Zavadzkienė, Mrs. E. Szewczuk, dr.J. Sakalauskas, V. Kerbelis, T.Stanulis(2 m.), A. Jurjonas, P. Jankauskas (2 m.), J. Mockaitis, V.Lukoševičienė;

J. Pikelis, F. Stirbys, M. Petrauskis, M.Lenkauskienė, J. Jackūnas, F. Jurgutavičius, J. Simonaitis (2 m.), E. Kalasauskas, J.Rinkūnienė, J. Pleinys, V. Narkevičius, J. Krikščiokaitis, Ig.Petrauskas, M. Vaškevičienė, M.Pavilanytė-Branigan, dr. A. Pavilanis, P.Korla, P. Jurgutis, A.Dimitrejevas, P. Klezas, J. Adomaitis, P. Lukoševičius, O. Kuprienė, S. Senkus, B. Vilčinskas, P. Sakalas (2 m.), K. Aniolauskienė, M. Makauskas, A. Petraška, dr. E. Malkus;

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

$ 50,- S.Dalius; po $25,- J. Babrauskas, J. Šarapnickas, V. Klučinskas, O. Sitkauskienė, dr. M. Ramūnienė; $20,- A.Tamošaitis; $15,- E.Lengnikas; $11,- O.Vileniškienė; po $10,- S.Šiliauskas, V. Kongelis, A. Bajoras, P.Effertas, J. Yurkus, J. Žemaitaitis; po $ 5,- A. Kuzmarskis, J. Kęsgailienė, V. Blažys, A. Knystautienė, A. Burbulevičius, A. Petrašiūnas, E. Švegždienė, J. Laimikis, R. Bulovas, J. Bitneris, C. Januškevičius, J. Dagys, St. Vaičekauskas, Z. Barysas, Iz. Mališka, J. Bežys, J.Oscila, M. Jasaitienė;

AUKOS:

Po $500.- "TALKA" ir "PARAMA"; $200.- B. Naudžiūnas; $50.- D.L.K. ALGIRDO Šaulių Kuopa; $28.- St. Šetkus; $25.- J.E. Intai; $20.- B. Mozūras.

Nuoširdžiai DĖKOJAME! "NL"

montreal

MIRUSIEJI:

Baigiantis 1989-tiesiems metams, mirė:

• A.a. **ONA GEČIENĖ**, 94 m. amžiaus, LaSalle ligoninėje. Liko 3 dukterys ir du sūnūs su šeimomis.

Palaidota iš AV Parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse.

• A.a. Kun. **VACLOVAS STANKŪNAS**, 85 m. amžiaus, mirė St.Mary's ligoninėje. Palaidotas Lietuvių Kapinėse, Mississauga,Ont.

• **IZABELĖ GELEŽIŪNIENĖ**,79 m., mirė Royal Victoria ligoninėje. Liko 2 dukterys ir sūnus su šeimomis. Palaidota iš AV Parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse.

Mirusiųjų artimiesiems nuoširdi užuojauta.

• LIETUVOS Persitvarkymo Sąjūdžio Steigiamojo Seimo Vilniuje VAIZDAJUOSTĖ buvo rodoma **sausio mėn. 8 d.,12 val. AV Parapijos salėje.**

KLKM DRAUGIJOS MONTREALIO SKYRIAUS POPIETĖ

1988 m. gruodžio mėn.6 d.KLKM D-jos Montrealio skyrius atžymėjo savo metinę šventę literatūrine popiete su poetu Henriku N a g i u. Po valdybos pirmininkės G.Kudžmienės atidaromojo žodžio, dr. Ilona G r a ž y t ė - Mazi l i a u s k i e n ė trumpai apibrėžė Henriko N a g i o kūrybą.

Poetas Henrikas Nagys, visada mūsų publikos laukiamas ir mėgiamas, paskaitė keliolika savo eilėraščių, perkeldamas visus mus į mūsų mylimą kraštą - Lietuvą, kuriai ir skirtos ilgesiu ir meile perpintos eilės ne vienam traukė ašarą.

Tarp kitko, poetas Sigitas G e d a, šiuo metu vienas iš garsiausių poetų Lietuvoje, lankydamasis Vakaruose, o po to grįžęs į Lietuvą ir Sąjūdžio Suva-žiavime pasakęs kalbą, išvardino garsiausius išeivijos rašytojus, jų tarpe ir mūsų montrealietį poetą Henriką Nagį. Mes, montrealiečiai, ypač džiaugiamės, kad jo vardas skambėjo istoriniame Sąjūdžio Suvažiavime.

G. Kudžmienė, baigdama šią popietę, padėkojo poetui H.Nagiui ir dr.I.Maziliauskienei už jos praturtinimą savo dalyvavimu.

Susirinkusieji svečiai buvo pavaišinti gerais pietumis bei pyragais su kava.

Ši draugija po šventinių atostogų vėl surengs montrealiečiams kelis parengimus kitais metais.

Nijolė Bagdžiūnienė

• Visuotinis AV parapijiečių susirinkimas šaukiamas **sausio mėn. 15 d., sekmadienį, po 11 val.pamaldų.** Susirinkimo metu bus patiekta parapijos veiklos apžvalga, apyskaita ir kitų darbų aptarimas.

• AV Parapijoje 1988 m.įvyko 8 vedybos, 12 krikštų ir 22 mirtys.

• KALĖDŲ EGLUTĖ pasižymėjo gausiais dalyviais ir scenoje ir salėje. Plačiau- kitame "NL"numeryje.

• Sėkmingai atlikęs egzaminus, **Antanas INTAS**, Juozo ir Eleonoros I n t ų sūnus, 1988 m. gruodžio mėn. gavo "Chartered Accountant" įgaliojimą CANADIAN INSTITUTE of CHARTERED ACCOUN - TANTS įstaigoje. Jis gyvena Mississauga, Ontario.Sveikiname buvusį montrealietį ir linkime sėkmės.

• Pr.ir B. JANKAUSKAI, prisiųsdami prenumeratą, rašo: "Su geriausiais linkėjimais Jūsų ištvermingame darbe ir laimingų besiartinančių švenčių linkime Jums".

AUKOJO TAUTOS FONDUI:
$ 50,- dr. A.Pavilanis;
$ 25,- V.Skaisgiris.
Nuoširdžiai dėkojame.
Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

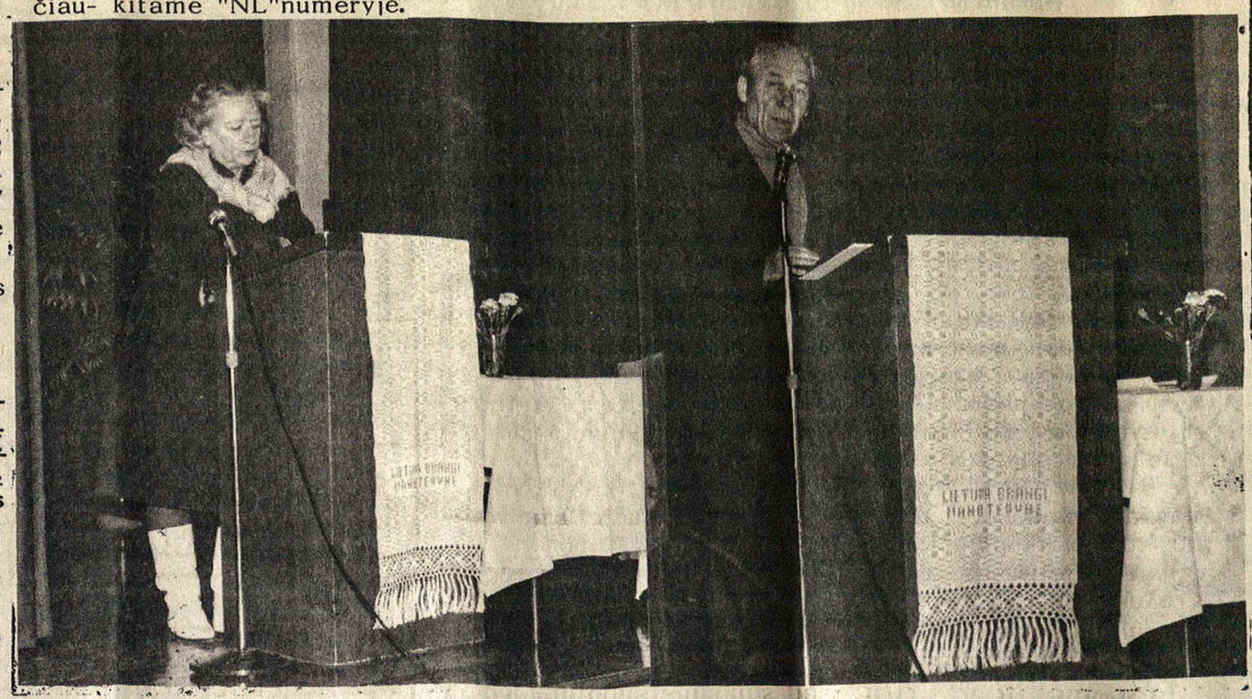

Dr. Ilona Gražytė–Maziliauskienė ir dr. Henrikas Nagys KLK Moterų D–jos Montrealio sk. popietėje.
Nuotr. J. Piečaičio

KLB Montrealio Apylinkės Valdyba
ruošia
IŠLEISTUVES
DR. PETRUI ir IRENAI LUKOŠEVIČIAMS
š.m. SAUSIO mėn. 29 d., 12 val.
Aušros Vartų Parapijos salėje
ĮĖJIMAS - auka $5.00
VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATSILANKYTI

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAI VIRŠ $25,000,000 REZERVAS VIRŠ $1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ...	10¼%	TAUPYMO – specialios	5½%
TERM. INDĖLIUS:		TAUPYMO – su gyv. dr.	5¼%
1 metų.....	9¼%	TAUPYMO – kasdieninės..	5 %
180 d.– 364 d.	8½%	EINAMOS	4½%
120 d. – 179 d. ...	8¼%	RRSP ir RRIF term.	10¼%
60d. – 119 d. ...	8 %	RRSP ir RRIF taup.....	6½%
30 d. – 59 d.	7¾%		

IMA UŽ:
NEKILN. TURTO nuo 11¾% ASMENINĖS nuo 12¼%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9:00 – 3.00	-----
Ketvirtadieniais	12:00 – 8:00	4:00 – 8:00
Penktadieniais	10:00 – 6:00	2:00 – 6:00

RESTORANAS **KOSTAS**
Specialybė – "BROCHETTERIE" –
RECEPTION HALL, tinkama banketams ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŪS GĖRIMAI
6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.
Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

PAIEŠKOJIMAS

Gana stambaus palikimo atveju yra paieškomas CZESLAW PROKOFIEW-PROKOFJEW, gimęs Vilniuje (Wilno, Poland), 1908 metais. Jei kas žinotų apie jį ar jo gimines, prašomi skambinti **Gary Gogan** arba **Bernadette Stroh, Tel: (604)-682-3060, Vancouver, B.C.**

ŽEMĖS DREBĖJIMAS
APDRAUDŽIAMAS IRGI
už priedinį mokestį vidutiniam namui
$ 50.00 – $ 100.00 į metus.
Gera yra turėti savo nuosavą apdraudą ir nelaimės atveju nepriklausyti nuo įvairių sprendimų malonės.
Adamonis Insurance Agency Inc.
Tel. 722-3545
Agentūroje galima išspręsti sudėtingus apdraudos klausimus.

LASALLE AUTOMOBILE INC.
Dodge CHRYSLER VENTE SERVICE
* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Parčavimas
* Aptarnavimas
Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks
366-7818
1050 Laplerre coin La Vérendrye

Member
Foto M.L.S. SISTEMA
D. N BALTRUKONIS
IMMEUBLES – CLASSIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS – PIRKIMAS – PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273–9181 .....Namų: 737–0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS
PETRAS ADAMONIS C. I. B.
Tel. Bus.: 722–3545
Res.: 256–5355
GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI: video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite **papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,** 5887 Sherbrooke St. W. **Telef.: 488-3363.**
Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

FINANCIAL SERVICES & INSURANCE
PETER SODO ir JOHN POLCARI
Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:
*Annuities*R.R.S.P.*Finansų ir mokesčių planavimas
4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, H3Z 1T3
Tel: 481–0311

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS–CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp 45 Av)
Suite 209, Mont. Québec, H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI–CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaétan BÉRARD, D.M.B.
Dantų gydytojas – chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel : 662–1177

"ADAMS" RESTORANAS
7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.
Tel.: 365–8666
Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ
6695 – 35–th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 – 10 v.v.
Šeštadieniais : nuo 9 r. – 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. – 9:30 v.v.
Tel.: 366–9745 ir 365 – 0505

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.
1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6
Telefonai: 844- 7307 ir 288-9646

TEL.: (514) 767 – 4690
VINCAS PIEČAITIS
1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4
JONAS & CÔTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931–4024

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
SAVININKAS : John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721–9496

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT – COMMERCIAL
MARIAGE – WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481–6608